

Uredništvo: Ljubljana, Knačjeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Inzeratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100. Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42. Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo: Ljubljana: Knačjeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126 vsak ponedeljek zjutraj. — Na roča se posebej in velja po pošti prejemanja Din 4.—, po raznašalcih dostavljena Din 5.— mesečno Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65 Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu. Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja

SLAVNOSTNI DNEVI V BUKAREŠTI

Prvi sestanek državnih poglavarjev Male antante je simbolična in velika manifestacija enotnosti, potrditev idej, sistema in velike politične veljave, afirmacija moralne in materijalne sile kakor tudi miroljubnega in konstruktivnega poslanstva Male antante

Bukarešta, 7. junija. r. Rumunska prestolnica preživlja slavnostne dni, kakršni so v taki obliki in v takem pomenu zelo redek dogodek. Sestanek državnih poglavarjev treh zaveznških držav Male antante kaže v vsem svojem poteku, po vseh svojih svečanostih ter po širokem in živahnem zanimanju širokih ljudskih slojev, da je sodelovanje Rumunije, Češkoslovaške in Jugoslavije na političnem, kulturnem in gospodarskem polju, preizkušeno v vseh preteklih 16 letih, zasnovano na solidnih temeljih. Še bolj ko kdaj poprej je ta sestanek na manifestanten način vsemu svetu pokazal, da je sodelovanje treh držav v okviru Male antante trajno in bo trajno tudi ostalo ter da je Mala antanta danes čvrsta in enotna bolj ko kdaj poprej in da so nepotrebne vse bojzani in še bolj zaman vse nade, da bi se kdajkoli in komurkoli posrečilo zrahljati vezi, ogroziti enotnost ali zmanjšati politični pomen Male antante.

Po večerajšnjem veličastni reviji čet je kralj Karol svojima visokima gostoma priredil na dvoru kosilo, na katerem so bile izmenjane med vladarji držav Male antante pomembne zdravice. Zdravici kralja Karola in kneza namestnika Pavla je objavilo že nedeljsko „Jutro“, zato objavljamo danes samo pomembni govori, prezidenta češkoslovaške republike dr. Beneša, ki je dejal med drugim:

Prezident dr. Beneš o Mali antanti

Vaše veličanstvo! Vaše kraljevsko visokost!

S čestit najgloblje ganotja se obračam danes na Vaše veličanstvo. Od leta 1920, sem redno prihajal v Bukarešto in Beograd kot češkoslovaški zunanji minister, da bi razpravljal o poslih naših treh držav in o svetovnih in evropskih vprašanjih z zunanjimi ministri Rumunije in Jugoslavije kot s svojimi tovariši, sotrudniki in stari prijatelji. Odzval sem se na rumunsko in jugoslovansko prijateljstvo z zvestim prijateljstvom in vdanostjo s češkoslovaške strani. V 16 letih sodelovanja in globoke prijateljske vdanosti ni bilo niti enkrat kolebanja ali dvoma.

Danes sem prispeval v Bukarešto, da stoji Vašemu veličanstvu prvi obisk kot predsednik republike. Zame je še posebna čast in globoka radost, da je s tem obiskom združen tudi prihod Njegovega Visokostva kneza namestnika Pavla iz Jugoslavije. Vaše veličanstvo je imelo divno in v vsakem oziru pomembno misel, ko je povabilo dvojico državnih poglavarjev držav Male antante v Bukarešto v čast, ki je važen in pomemben za Vaše veličanstvo in za Rumunijo, hkratu pa tudi v času mednarodne politike, ki utegne postati preobratna točka tako evropske kakor svetovne politike. To je prvi sestanek državnih poglavarjev naših držav. Zato je važen dan v politični zgodovini naše skupine. Je to velik simbol in velika manifestacija, potrditev ideje, sistema in velike politične zamisli splošneevropske veljave. Obenem je to afirmacija velikega upa za bodočnost, zavest velike moralne in materijalne sile naših treh zedinjenih držav, velikega političnega, gospodarskega, kulturnega, miroljubnega in konstruktivnega poslanstva, ki se ga vse tri države globoko zavedajo. Zato pozdravljam z radostjo pobudo Vašega veličanstva, naj bi se državni poglavarji Male antante s svojimi ministri sestajali enkrat letno v znak vidne in redne manifestacije življenja našega skupnega političnega telesa.

Evropska resnica je že, da dela Mala antanta v stalnem stiku z Balkansko zvezo kot osnova konsolidacije, ravnotežja in miru v Srednji Evropi. Pod vidikom politike Društva narodov načelo evropskega ravnotežja ni mrtvo. Pač pa je še moderen, živ, pacifističen in humaniziran. Precejšnje število malih in srednjih držav v dunavski kotlini in na Balkanu leži v sosedinih treh velikih držav in političnih ciljev velikih držav, ki vedno ne soglašajo in ki zaradi tega lahko povzročijo nevarno tekovanje, nevarno za sosednje srednje države. Te okolnosti silijo naše tri države, da iščejo ravnotežje sil, prijateljstvo in sodelovanje.

Združujoč se v svojo skupino ne branimo samo resnične interese naših držav,

temveč izvajamo tudi napram Evropi funkcijo in vlogo miru. Zvesti svojim zaveznikom in prijateljem upamo, da bomo mogli svoje evropsko poslanstvo izpolniti. Želim sem, da bi te besede slišali že davno iz Bukarešte v vseh evropskih prestolnicah. Mala antanta je temeljni

steber strukture Srednje Evrope

in evropskega miru, steber, brez katerega bi se evropsko poslopje zrušilo zaradi spora, čigar posledic ne bi bilo mogoče predvideti.

Nočem, da bi v tem kdorkoli videl kakršnokoli ostrino, najmanj pa proti našim sosedem. Tolmačim samo svoje globoko politično prepričanje in pojasnjujem nauk, ki traja že 16 let, ki je že prestal svoje preizkušnje in ki je politični nauk mednarodne skupnosti, najsolidnejše, najtrajnejše in najenotnejše v Evropi po vojni.

Politični razgovori

Državni poglavarji Male antante so se večeraj umaknili v kraljev letni dvorec, kjer so ves dan nadaljevali razgovore o aktualnih problemih

Bukarešta, 7. junija. AA. Razgovori, ki so jih imeli večeraj od 16.30 do 19.30 Nj. Vel. kralj Karol II., Nj. Vis. knez namestnik Pavle in predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš v prisotnosti predsednika rumunske vlade Tataresca in zunanjih ministrov Titulescu in dr. Kpoffe, in pri katerih so bila proučena vprašanja, ki so na dnevni red, se danes nadaljujejo v dvorcu Skrovišta v bližini Bukarešte, kjer so Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš in tudi omenjeni gg. ministri v gosteh pri Nj. Vel. kralju Karolu II.

Davi ob 10. je predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš posetil Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla. Ob 11. je Nj. kr. Vis. knez namestnik sprejel v avdienco predsednika rumunske vlade Tataresca

Davi ob 10. je po nalogu Nj. kr. Vis. kneza namestnika prvi adjutant Nj. Vel. kralja Petra II. general Vojin Čolak-Antić položil venec na grob rumun-

Popolno soglasje in neskaljena enodušnost

Bukarešta, 7. junija. AA. Razgovori poglavarjev držav Male antante se razvijajo v atmosferi največje solidarnosti, ki je zajela tudi celokupno rumunsko javnost, in ki prihaja neprestano do izraza v ljudskih manifestacijah, pa tudi v celokupnem rumunskem tisku. Listi se vsi strinjajo v tem, da pomeni sestanek državnih poglavarjev treh zaveznških držav novo etapo v razvoju Male antante.

Tako pravi današnji »Universale« med drugim: Sestanek državnih poglavarjev Male antante predstavlja manifestacijo, ki v preteklosti nima primera, in dogodek največjega pomena. Ta sestanek je na mah odpravil vse absurde verzije in nesmiselne spekulacije na neka nesoglasja med državami Male antante. Sklep, da se državni poglavarji sestanejo vsako tretje leto, da prouče mednarodno situacijo, predstavlja najverodostojnejši dokaz ne le nerazdružljivosti naših treh držav, nego tudi globokega prepričanja njih vrhovnih poglavarjev, da jih nič ne more ločiti, pa

Prav za prav je čudno, da naši nasprotniki tega nečesto razumejo. Svoje upe opirajo na takozvana nesoglasja naših stališč. Naj mi bo dovoljeno še enkrat poudariti, da ni

med nami nobenega nesoglasja

kakor sta Vaše veličanstvo in Njegovo kraljevsko Visokostvo že tako pravilno poudarili. Zato so naše dežele, navzlic velikim težkočam, mirne in se zavedajo svojih sil, so moralno solidne, zveste svojim besedam, zedinjene v prepričanju svojega političnega pomena za ohranitev miru v Srednji Evropi in za politiko velikih sil v Evropi, pripravljene, da sodelujejo z vsemi svojimi sosedi lojalno in častno pri delu miru, pripravljene, da sodelujejo pri velikih načelih Zeneve, zvesto in z vsemi svojimi silami, na podlagi danih besed in podpisanih pogodb, pripravljene na medsebojno pomoč in na obrambo v primeru potrebe do začnjega dana.

To je naša veroizpoved

To je velik nauk Male antante in našega sestanka, ki y daje njeno končno poglavitost. Iz teh razlogov sem nenavadno srečen, da se lahko popolnoma priključim besedam Vašega veličanstva o reformi Društva narodov.

Velika zaupnica Blumu

Na nočni seji je poslanska zbornica s 410 proti 205 glasovom izrazila vladi zaupnico

Pariz, 7. junija. d. Nova francoska vlada se je večeraj predstavila poslanski zbornici, Ministrski predsednik Leon Blum je prečital deklaracijo vlade, ki jo je objavilo že nedeljsko „Jutro“. Deklaracija vlade ni izzvala nikakega presenečenja. V njej napoveduje vlada že ponovno objavljeni izvedbo glavnih točk programa ljudske fronte in predsednik vlade ni temu programu ničesar dodal. Razvil je program, o katerem je mogel predsednik radikalne stranke Daladier upravljenoreči, da v nobenem pogledu ni v nasprotju z meščanskimi nazori radikalne stranke. Izvajanja Bluma so naletela pri vladnih strankah na tople, mestoma naravnost na navdušen sprejem. Opozicijska desnica je sprejela deklaracijo brez posebnega odklonilnega stališa. Glede sredstev za življenjskega gospodarstva, ki predstavlja glavni cilj nove vlade, je Blum izjavil, da jih je treba poiskati pri premožnih razredih ter s pobljanjem izbegavanja davkov ter s splošnim poživljenjem gospodarske delavnosti.

Glavni govornik opozicije, bivši finančni minister Reynaud, zagovornik razvrednotenja franka, je žel viharno odobravanje pri desničarskih strankah, ki vi-

dijo v tem edino sredstvo, s katerim naj se izenačijo posledice povijanja delavskih mezd za narodno gospodarstvo. Glavni del debate se je sukal okrog stavkovnega pokreta in je Leon Blum v zvezi s tem odgovoril tudi na številne interpelacije. Priznal je, da zasedba tovarn po stavkujočih delavcih ni legalna, toda boji se, da bi nasilna izpraznitev zasledih tovarn lahko rodila še hujše posledice. Vlada bo vsekakor vpiivala na delavstvo in ga pozvala naj s svojo akcijo ne ovira vlade pri njenem delu.

Debata se je končala z veliko zmago vlade, ki ji je zbornica s 410 proti 205 glasovom izrazila zaupnico. Poleg več glasov članov ljudske fronte je glasovalo za vlado tudi večje število poslancev opozicijskih skupin.

Poslanska zbornica je ob koncu sprejela naslednjo resolucijo: Poslanska zbornica je prepričana, da bo vlada v najkrajšem času v redu in na osnovi republikanske zakonitosti realizirala reforme, ki so v programu ljudske fronte in ki so navedene v vladni deklaraciji. Zbornica posebno odobrava izjave predsednika vlade o zakonodajnih ukrepih, ki naj pospešijo ureditev stavkovnega pokreta.

Pakt Rim - Berlin

Senzacionalne informacije o tajnih dogovorih med Italijo in Nemčijo

Pariz, 7. junija. AA. »Matine« je davi objavil daljšo vest iz Rima o podrobnosti politike zblivanja in sodelovanja Italije z Nemčijo, ki naj bi se docela konkretno realizirala v primeru, ko bo nadaljnje zadržanje Društva narodov prisililo Italijo, da se umakne iz Zeneve. Italija se je za ta primer že pripravila na sklenitev nenapadnega pakta z Nemčijo, v katerem bi bile vzete v poštev vse eventualnosti. Pakt bi veljal za neomejen čas. Vsekakor gre to za pogojno preorientacijo italijanske zunanje politike. Ta preorientacija zavisi od odredb, ki jih bo izdal svet, odnosno skupščina Društva narodov glede na italijansko-abesinski spor. Pakt z Nemčijo bo vsekakor takoj sklenjen, če bi se sankcije proti Italiji nadaljevale. Ministrski predsednik Mussolini je doletil

30. junij kot skrajni in poslednji rok, do katerega namerava potrpeti. Če po tem roku ne nastane nikakršna sprememba v Zenevi glede na Italijo, bo pakt demonstrativno in nemudoma podpisan. Priprave za sklenitev takega pakta so se izvršile s vse skrbnostjo. Razgovori med rimskim in berlinskim zunanjim ministrom so se vodili v največji tajnosti. Popolnoma tajna se bila tudi podrobna navodila, ki so jih dobili diplomatski zastopniki obeh držav. Italijansko-nemški pakt se bo razlikoval od desettindesetih takih paktov. Predvsem bodo v njem predvidene vse eventualnosti, ki si jih je sploh mogoče zamisliti. Trajal bo neomejen čas. Hkratu pa se bodo na njem čiste natanke določili ekvivalenti obveznosti in pravic obeh držav na osnovi tega pakta.

Oton Habsburški se javlja

Dunaj, 7. junija d. Legitimistično glasilo »Der Oesterreicher« objavlja pismo Otona Habsburga, ki pravi med drugim: Borba za oblast v Avstriji traja, ker ni sile, ki bi danes uživala nesporno avtoriteto. Naša doba pa zahteva koncentracijo vseh sil. To se more z božjo pomočjo posrečiti samo meni, ker se jaz za svojo pravico nimam zahvaliti nobeni politični skupini. Jaz branim načelo legitimnosti po božji volji. Stojim zato nad

vsakim sporom in nad vsako rivaliteto. Je skrajni čas, da se izvede odločilni čin. Vsako uro sem pripravil vrniti se v domovino, da bi dal Avstriji staro edinstvo, nekdanjo silo in nekdanjo srečo.

Pismo Otona Habsburga je napravilo v avstrijski javnosti velik vtis. Ne toliko po svoji vsebini, kolikor po dejstvu, da je sploh moglo biti objavljeno.

Eden napoveduje reformo Društva narodov

London, 7. junija. AA. Angleški zunanji minister Eden je imel na nekem zborovanju v Licotonu pri Warvicu govor, v katerem je med drugim poudaril:

V sedanjih razmerah se moramo osredotočiti na to, da ohranimo Društvo narodov in da takoj pričnemo misliti na vsako možno spremembo njegove strukture, ki bi postala nujna in svrhu usposobljenja tega organizma za ohranitev miru. Ze samo to dejstvo, da se je avtoriteta Društva narodov nekoliko oslabila, nalaga vsem državam, ki so njegove članice, dolžnost, da proučijo zadnje dogodke in da zastavijo vse svoje sile za zboljšanje položaja. Takšno dolžnost ima tudi britanska vlada, ki si stvarno prizadeva, da ohrani zaupanje

v Društvo narodov kot eno najboljših ustanov za očuvanje miru. Mi ne bomo obupali. Uspehi ali neuspehi našega dela zavise od tega, v kakšni meri bodo posamezni narodi pripravljeno opustiti duh napadnega nacionalizma.

Eden je govoril tudi o možnosti omejitve oboroževanja. Opozoril je na ponovno zasedbo Porenja in na noto, ki jo je angleška vlada poslala v Berlin, Anglija je pripravljena pogajati se za sporazum o nenapadanju, o vzajemnem podpisiranju v zapadni Evropi, ker bi tak sporazum, če bi se sklenil z vsro dobro voljo, garantiral za mir na evropskem zapadu. Tak sporazum bi moral vsebovati tudi letalski sporazum ter določbe o omejitvi vojaških sil.

Glavna skupščina jugoslovenskega Sokolstva

Beograd, 7. junija p. Danes je bila letna skupščina Sokola kraljevine Jugoslavije. Poleg delegatov vseh sokolskih žup so zborovanju prisostvovali zastopnik Nj. Vel. kralja polkovnik Milorad Radović, minister za telesno vzgojo dr. Rogić, podpredsednik senata dr. Ploj, poljski poslanik Dembički ter zastopnik bolgarskih Junakov Milev in predstavnik ruskega Sokola general Artamanov. Zborovanje je otvoril prvi podstarosta g. Gangl, ki se je uvodoma spominjal blagokojnega kralja Uedinitelja ter nato pozdravil zbrane sokolske delavce in ostale odličnike. Na njegov predlog so bili odposlani

pozdravni brzojavi Nj. Vel. kralju ter kraljevim namestnikom knezu Pavlu dr. Stanjkoviću in dr. Peroviću, vseslovenski sokolski zvezi, češkemu, poljskemu in ruskemu Sokolu ter bolgarskim Junakom. Nato so govorili zastopniki poljskega, češkega in ruskega Sokola in zastopnik bolgarskih Junakov, ki so sporočili tople pozdrave vsega slovenskega Sokolstva. Sledila so poročila o delu Saveza, ki so bila brez debate sprejeta, ker so o njih razpravljali podrobno že na predkonferenci. Zborovanje je bilo nato zaključeno s sprejetjem resolucije, ki obravnava vsa prejšnja vprašanja jugoslovenskega sokolstva.

Habsburžani silijo v avstrijsko vojsko

Dunaj, 6. junija. o. Brat Otona Habsburgskega, nadvojvoda Robert, je vložil pri avstrijskem vojnem ministru prošnjo za sprejem v avstrijsko vojsko. Avstrijsko vojnno ministarstvo je prošnjo odklonilo, češ, da morejo postati člani avstrijske vojske samo avstrijski državljani, ki stalno bivajo na avstrijskem ozemlju.

Vsestranski voja Janjić

Ruma, 7. junija AA. Danes dopoldne ob 11. se je vršila v Rumi velika svečanost. V prisotnosti civilnih in vojaških oblasti ter naroda so položili temeljni kamen za novo židovsko sinagogo. Narodni poslanec za rumski srez dr. Voja Janjić je imel ob tej priliki govor, ki ga je pričel v stari hebrejščini, kar je napravilo simpatičen vtis na vse prisotne oblasti in ljudi Mojzesove veroizpovedi.

Kronika od sobote do ponedeljka

Ljubljana, 7. junija

Bo, ali ne bo? Tako smo ves tedaj ubigali glede nedeljskega vremena, saj smo bili dežja, grmenja, večnih nalivov in zoprnega piša že do grla siti. Sinočnja vremenska napoved res ni obetala posebnih sprememb, ali z današnjo nedeljo smo lahko kar zadovoljni. Ni bilo vroče, ni bilo hladno, a kar je glavno: tudi moče ni bilo. Turisti in izletniki seveda največ zaupajo barometru in ker je bil davi še precej nizko, so ostali doma. Tudi Idrijčani, ki so hoteli danes k Trzin krajem, so odložili pohod. Po takem ni čudno, da je bilo danes v Ljubljani kar navadno živahno in da so se popoldne množice zgrnile na velesejm, kjer je vršalo kakor v panju.

Ker smo že pri sejni naj omenimo, da je tam vzbujal posebno pozornost mariborski »Lojze« kakor so krstili novi krasni in elegantni potniški avtomobil, last mariborske mestne občine. Pomarančasto ličani, ogromni, solidno grajeni avtomobil z Dieslovim motorjem je res ogleda vreden in dela mariborski občini ves čast!

Dan je potekel v Ljubljani mirno. Kljub živahnemu prometu se do večera ni pripetila nobena nezgoda. Tako so imeli na reševalni postaji in v bolnišnici ves dan mir, a prav tako ni bilo potrebno policiji intervenirati v nobenem primeru. Na poti proti Čadu je ponoči močan piš podrl precej močno bukve, ki je spodaj zaradi poobitve vlage trohnela. V padcu je drevo porušilo še eno bukve, da ležita dve prelomljeni v gozdu.

Zmagovita Vesela vdova

Za premiero Leharjeve operete »Vesela vdova« je vladalo v Ljubljani ogromno zanimanje, očitno je zato ker je v originalni pripravi in izvršni zasedbi nastopil po 12-letih spet g. Levkar kot pevec. Gledalciše je bilo razprodano in zasedeno do zadnjega kotička, na dijaškem stojišču je vladala gneča.

Zbor Jugoslov. ženske zveze

Popoldne je bil v zeleni dvorani »Zvezde« 21. zbor sekcije Jugoslovenske ženske zveze za dravsko banovino, ki ga je vodila predsednica ga. Minka Govekarjeva. Občnega zbora se je udeležilo tudi precejšnje število delegatkin ljubljanskih in provincialnih organizacij, ki so v glavnem v zvezi. Iz tajniškega poročila ga. dr. Perparjeve je bilo razvidno, da je po sedanjem stanju v sekciji včlanjenih 20 raznih ženskih organizacij, ki imajo svoj sedež po večini v Ljubljani in deloma tudi v raznih krajih Slovenije. S temi vzdržuje sekcija živahne stike in so razna društva dajala mnogo iniciative za skupno delo. Tako so v marsičem podpirala delo sekcije, ki je po priznanju drugih sekcij v državi najbolj organizirana. Res je, da tudi najbolj marljivo deluje. Resolucije, ki so bile sklenjene na lanskem občnem zboru niso dosegle popolnega uspeha, dasi so poskusile članice izvesti zelo tehtne in trudopolne akcije za izboljšanje najtežjih ran našega življenja in ustvariti boljše pogoje žanj. Vse te akcije pa so se razbilito deloma na pomanjkanju razumevanja odločujočih činiteljev, deloma pa na pomanjkanju denarnih sredstev potrebnih za praktično izvedbo posameznih akcij.

Kako obsežna je delavnost Zveze izpričujejo tudi številne posebne komisije, ki imajo nalogo, da se nekatere delavke do kraja popolne v nameravajo izvedbo raznih teženj. Tako deluje že šest posebnih komisij: za po-

Opereta je sijajno uspela in so bili vsi nosilci glavnih vlog opetovano pozvani pred zastor. Levkar, ki je nastopil sijajno pomlajen in je temu primerno tudi lepo zapel, je bil dvakrat deležen bučnega aplavza pri odprti sceni. »Vesela vdova« je ob zaključku sezone nedvomno velika privlačna prireditev ljubljanske opere, ki pa bo gotovo daljšo dobo ostala na repertoarju.

Stavka še traja

Stavka savbinskih delavcev še traja. Ako do jutri popoldne ne bo podpisan sporazum, bo stavka trajala dalje, v nasprotjem primeru pa se bodo zidariji, tesarji in pomožni delavci takoj vrnili na delo, dočim bodo sturkaterji, fasaderji in delavci cementnih izdelkov stavkali še dalje, dokler se tudi njihovim zahtevam ne bo ugodilo.

Slepi so zborovali

V mestni posvetovalnici na magistratu so vse dopoldne zborovali naši slepci in prijatelji njihove splošne vredne borbe k napredku in izpolnitvi. Razprave, ki jo je vodil slepi predsednik društva Pleško, so se z enako vneto udeleževali najbolj trpeči člani društva, ki so o ropani solnčni luči, kakor njihovi vidici prijatelji in podporniki. Tajnik Hvastja je podal izčrpno poročilo o delovanju društva, ki kljub vsem stiskam in zagatam gospodarske krize z vso skrbnostjo pobija bedo najbednejših. Posebno živahno razpravo je vzbudilo poročilo o delovanju slepcev esperantistov, ki smutejo posebno društvo, da bi mogli s čim večjim uspehom delovati za kulturno povzdigo vse naše slepe družine. Podrobneje poročilo o težnjah in uspehih prejšnjega Društva slepih bo »Jutro« še prineslo.

klie, za mir, tiskovna in gospodinjstvo-gospodarska komisija in komisija za zaščito dece in mladine. Nameravana pa je organizacija komisij tudi za zdravstvo, vojni pravico, emigracijo enako moralo in morda še kaj več. Tako hoče Zveza poleg izvedbe starih, že nameravanih, vendar še ne izvedenega programa orati tudi še nove ledina v svojem sila obsežnem delu.

Po poročilih odzora, ki so bila vsa sprejeta z velikim odobravanjem, je bila predlagana obsežna resolucija, ki so jo članice Zveze izglasovale že na svojem sobotnem sestanku v magistratni dvorani (glej poročilo na 6. strani). Razvila se je daljša debata, po kateri so vse zborujoče soglasno pristale na zahteve omenjene resolucije. Na pobudo pravnic so bile priključene tudi zahteve slednjih, ki se tičejo njihovih stanovskih interesov in imajo namen priboriti tudi županom pravico delne stanovske pravice kakor jih bodo uživali moški tovariši po novem zakonu o sodnikih.

Po občnem zboru je visokošolka Zlata Pirnatova predčitala svojo razpravo »Naše ženske organizacije v zvezi sedanosti«. Za vseokoli objektivna izvajanja je žela nepričakovano odkrito priznanje, to je kazalo, da bodo ženske skušale odpraviti razna vpražna v ženskih organizacijah, ki kolikor toliko ovirajo uspešne ženske akcije v borbi za pridobitev pogrešanih pravic.

Slavje nižjih magistratnih uslužbencev

Nižji mestni uslužbenci v Ljubljani so danes na prav slovesen način proslavili 25letnico svojega društva, ki je hkratu najstarejša organizacija občinskih uslužbencev v državi. Slavje se je začelo ob 8.30 z mašo zadušnico za umrle člane ki jo je v križevski cerkvi daroval stolni kanonik mestni svetnik dr. Klinar Maši so prisostvovali skoraj vsi člani organizacije pa tudi lepo število predstavnikov ostalih magistratnih organizacij in naše javnosti. Pri maši je z lepim, lahko rečemo umetniškimi uspehom sodeloval še nedavno ustanovljen pevski zbor nižjih mestnih uslužbencev pod vodstvom dirigenta Danila Cerjara.

Po opraviilu so se vsi udeleženi slavja zbrali pred magistratom, kjer je predsednik društva Obiak po lepem patriotičnem govoru potožil spominiki vnced pred spomeniki kralja Petra I. Godba Sloge je pod taktirko magistratnega višjega komisarja Svetela zaigrala državno himno. Točno ob 10. se je v mestni zbornici, ki je bila odlično okrašena z nacionalnimi barvami in siko Nj. Vel. kralja Petra II., začel jubeljni občni zbor. Udeležili so se ga poleg polnoštevilnega članstva: podžupan dr. Ravnihar, banovinski tajnik dr. Kukman kot zastopnik bana in banske uprave magistratni direktor Jančigaj, ki je hkratu predsednik Zveze občinskih uslužbencev dravske banovine in predsednik Zveze društev magistratnih uslužbencev in nameščevce, nadalje predstavnik magistratnih uslužbencev iz Maribora in Čelja in še posameznih organizacij magistratnih nameščevcev iz Ljubljane.

Zborovanje je otvoril predsednik Obiak, ki se je v kratkih besedah spomnil v prvem četrtstoletju opravijenega dela in

opozoril na socialni pomen organizacije, ki je v tem času razdala svojemu članstvu za okrog 150.000 Din podpor. Na predsednikov predlog so zborovali s toplim odobravanjem sprejeli vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. W. s. knezu namestniku Pavlu in pozdravne brzojavke predsedniku vlade in ministru notranjih zadev. Za tem so se vrstile čestitke, ki so jih prinesli gostje od blizu in daleč. Za dr. Kukmanom je spregovoril podžupan dr. Ravnihar, ki je v imenu pokrovitelja župana, vseh članov mestnega sveta in zase izrekel iskreno željo, da bi društvo tudi v bodoče z enako lepim uspehom sledilo svojemu poslanstvu kakor doslej; hkratu je poudarjal vzorno disciplino nižjih mestnih uslužbencev in vedro spornazumnost, v kateri so mestna uprava in njeni uslužbenci zmerom reševali vse skupne probleme. Izraze iskrene solidarnosti so sporočili še direktor Jančigaj, zastopnik celjskih mestnih uslužbencev Ber. »k n tovariš Ludvik Zorzut iz Maribora, ki je vzbudil posebno živahno odobravanje s svojim pozdravnim nagovorom v verzih, zastopnik Podpome zadrge policijskih nameščevcev Mislej, zastopnik cestnih železničarjev Miklavž in zastopnik Društva magistratnih uradnikov s fakultetno izo. brazbo dr. Franta Mis. Z optimističnimi perspektivami v bodočnost in z zahvalno zastopnik tiska, ki so prizadevanje vseh magistratnih uslužbencev brez razlike vedno radi podpirali, je nato predsednik Obiak zaključil slavnostni zbor.

Popoldne so mestni uslužbenci nadaljevali svoje slavje z domačo veselico v hotelu Trvolli, ki je med najlepšim razpoloženjem trajalo do večera.

Trije lepi sokolski nastopi

Kljub skrajno slabemu vremenu, saj je skoro ves čas učno deževalo, se ni ustavil marjijski šišenski Sokol, da ne bi pokazal sadov sokolske vzgoje za javnim telovadnim nastopom. Občinstvo je postojalo prireditev v zadovoljive število. Pogrešali na smo zborovanje, dočim so ljubljanskih sokolskih društev, dočim so prisostvovali nastopu zastopniki Sokola Vič, Stepanja vas in Zg. Šiška.

Prvotno določeni spored, ki je obsegal 10 točk, se je moral skrediti samo na proste vaje, odpadla je orodna telovadba, igre in raznoterosti. Ob silnem nalivu in zvokih sokolske godbe Sokola I. je prikoračal na mačno razsvetljeno telovadišče moški naraščaj (22), ki je proste vaje za subotiski zlotov opravljal zadovoljivo. Upeh bi bil ozlet večji, če bi naraščajniki polagali več pozornje kritiku in skladnosti. Za naraščajnike prikoračala sokolska deca 24 dečkov in

22 deklic, ki so žunne proste vaje izvedli kar dobro in korajžno, med toplim odobravanjem občinstva. Zelo lep in skladen je bil nastop ženskega naraščaja (12) s subotiskimi prostimi vajami. Dekleta so izvedle vaje mnogo boljše kakor naraščajniki. Med vedno hujšim dežjem so prikoračala na telovadišče članice (12) in za njimi člani (21), ki so prav tako subotiske vaje opravlili zelo dobro in skladno med viharim odobravanjem občinstva. Lepa skupina članstva in naraščaja je nato odlično izvedla simbolične proste vaje po Gregorčičevi »Soči«, s spremljevanjem recitacijskega zbora. Krasni gibi in precizna izvedba so zadivili občinstvo; skladba, sestava br. načelnika Berdajsa, je napravila na vse zelo globok vtis. Po telovadbi se je zahvalil občinstvu načelnik br. Berdajs za dokaj zadovoljivo udeležbo, naka je bil telovadni nastop ob 21. zaključen. Marji-

vernu vaditeljskemu zboru k lepo uspeli telovadbi iskreno čestitamo, grajati pa moramo odnostno večino članstva, predvsem bratov odbornikov, ki bi morali prvi biti na mestu pri druženem telovadnem nastopu.

Marijijsko sokolsko društvo Ljubljana II pa je danes popoldne predlo na letnem telovadšču na Prulah javno telovadbo, ki jo je posetilo prav častno število občinstva, med katerim so bili zastopniki ljubljanskega Sokola, Sokola Wč in Zg. Šiške, pogrešali pa smo to pot predstavnike naših oblasti, ki so doslej vedno posetili nastope Sokola II.

Vzorno prirejeno telovadbo, ki jo je vodil načelnik br. Stanko Trček, je otvorila moška in ženska deca (32) s prav dobro izvedenimi prostimi vajami za župni zlet v Ljubljani. Vrsta članov je nato pokazala dve posrečeni vaji na bračiji, med živahnim odobravanjem občinstva. Ženski naraščaj (11) je nato zelo skladno opravljal subotiske proste vaje, naka je sledila orodna telovadba mladinskih oddelkov. Skoro brezhiben je bil nastop članice (20) s subotiskimi prostimi vajami, naka je bil prav tako zelo lep nastop naraščajnikov (15) z zletnimi prostimi vajami. Vinar. no navdušen je vzbudila vrsta članov, ki je nastopila na krogah kjer smo videli najsmelejše vratolomne odskočke, potem pa je izvedla različne premete, ki so občinstvu izredno ugajali. Člani (21) so izvedli subotiske proste vaje v lepem ravnanju in skladnosti, naka je moška deca s svojimi terami zbudila pri občinstvu veselo razpoloženje. Članstvo in naraščaj sta

Učiteljski tabor v Rogški Slatini

Zbralo se je okrog 500 učiteljev — Vsestranska posvetovalnica

Rogaška Slatina, 7. junija

Najlepše zdravilišče zelenega Štajerja je te dni pestro učiteljsko laborišče. Posetilo ga je učitelstvo po svojih delegatih iz vseh 34 šolskih srezov naše banovine, v večjem številu pa so prispejli naši prosvetni pionirji iz srezov: Celje, Gornji grad, Kozje, Laško, Slovenska Bistrica, Šoštanj, Konjice in Šmarje. Udeležba pa bi bila še večja, če bi bili prejeli že vsi srezni mesečne plače za junij.

Kakih pol tisoč učiteljev in učiteljic, ki so dali našemu zdravilišču živahno lice, je razpravljalo te dni o važnih šolskih, stanovskih in prosvetnih zadevah.

V petek zvečer je bil slavnostni občni zbor Učiteljskega pevskega zbora, zatem generalna vaja za sobotni koncert; v soboto jutraj je bilo zborovanje 8 sreskih društev JUU, popoldne slavnostni koncert UPZ, zvečer občni zbor Učiteljskega zdraviliškega doma, kasneje pa seja upravnega odbora naše sekcije, današnjo nedeljo pa skupni zbor predsednikov vseh sreskih društev, upravnega in nadzornega odbora dravske sekcije.

Domače in okoliško učitelstvo je pripravilo stanovskim tovarišem bivanje v našem kraju prijetno in tudi po znosnih zneskih.

10 plodnih let UPZ

Pevke in pevcil so zborovali v stekleni verandi »Pri solnce«; zbor je vodil predsednik skladatelj g. Emil Adamič. Funkcionarji so podali pregled dosedanjega dela, pri voditvah pa je bila izvoljena dosedanja uprava UPZ. V počaščenje svojega predsednika je sklenil UPZ, da bo še v tej sezoni priredil koncert samih Adamičevih skladb.

Zbor 8 sreskih društev

je zasedel v dvorani Zdraviliškega doma in ga je otvoril predsednik šmarskega društva JUU g. Verk Miloš. Pozdravil je zastopnika političnih oblasti sreskega načelnika g. dr. Marazja, upravnika zdraviliškega banskega svetnika g. dr. Gračnerja, župana g. Sentjurca ter predsednika JUU g. Dimnika in g. prof. Šilaha predsednika Pedagoške centrale iz Maribora in ostale.

Po evidenci, ki jo ima JUU, leži v ministvstvu prosvete 5000 prošelj za napredovanje, zato je nujno potrebno, da se vpeje spet avtomatsko napredovanje. Z monopolizacijo šolskih knjig so se pojavile ovire. Trenutno obstoji predlog, da se dovolijo tudi knjige privatnih izdaj. Namesto obilice predvidenih knjig iz realne vsebine, se to uvedla skupna realistična šilanka.

Letošnja banovinska skupščina slovenskega učitelstva bo 10. in 11. julija v Ljubljani, državna skupščina JUU pa bo 3., 4. in 5. avgusta v Mariboru, a 8. in 9. avgusta bo v Beogradu mednarodne učiteljske organizacije, ki šteje 600 tisoč učiteljev vsega sveta.

Maribor preko nedelje

Maribor, 7. junija.

Danes ni bilo v Mariboru nikakšnih posebnih dogodkov, ki bi bili obrbili na sebe pozornost vseh meščanov. Mariborčani so radi nezanesljivega vremena, ko se je nebo sedaj oblačilo, potem se zopet za trenutek odstrilo in kmalu potem zopet z oblaki zagrnilo, ostali pretežno doma in se omejili na nedeljevanje, ki so ga prebili po kavarnah in drugih javnih lokalih.

Slavje Maistrovih borcev

Snoči so imeli Maistrovi borci v Narodnem domu lepo prireditev, ki so jo posetili mariborski rodoljubni in nacionalno zavedeni krogi. Pri omizjih so se med Maistrovimi junaki zbuiali spomini na one odlične trenutke po prevratu v Mariboru. Na večer so prispejli tudi Maistrovi borci iz Celja in drugih krajev. Vse navzoče Maistrove borce in odlične goste je prisrčno pozdravil predsednik prof. dr. Dolar, ki je opisal pohod Maistrovih borcev na Koroško in je izjavil, da bo odslej 5. junij dan slave marib. topniškega polka tudi dan slave Maistrovih borcev. Na večeru je sodelovala tudi godba Maistrovih borcev.

Slavje obmejnega gasilstva

Danes je bila na Pesnici pomembna gasilska prireditev. Agilna gasilska četa na Pesnici, ki ima v S. Krajcu vzornega voditelja, je blagoslovljajla svoj novi avto. K slovesnosti so prispejli gasilci iz vseh obmejnih krajev, navzočni pa so bili tudi mnogi odlični gostje, ki so predstavljali na-

zaplesala naša narodna kola odlično, pri odhodu pa junaksko zapela novo sokolsko »Pesem sokolskih legije. Vse točke je dobro spremljala naša priznana godba »Sloga« pod vodstvom g. Svetca, ki je potem sodelovala tudi pri zabavnem delu prireditev. Sokolu II in zlasti marjijskemu vaditeljskemu zboru čestitamo k vzornemu nastopu.

Letno telovadišče Sokola I. na Taboru je popoldne slično uraviljsko. Sokol I. je pogajal letni obračun sokolske vzgojnega dela, za katero so vsi telovadiški oddelki žrtvovali v zimskih mesecih mnogo nesebičnega in požrtvovalnega truda.

Točno ob 16. je društvena godba z živahnim koračnicno otvorila spred, ki so ga laborski telovadni oddelki kljub obširnosti izvedli v dobrih dveh urah. Kakor vsa leta doslej, je tudi ta nastop Sokola I. pomenil revijo sokolske moči v vzhodnem delu Ljubljane. Številen obisk je na boljše izpričevalo, da vrednote sokolske misli še niso izgubile na pomenu in namenu. Na častni tribun, slavnostno okrašen s trobojčkami in zelenimi, je številne odličnike, ki so posetili prireditev, sprejemal družinski starosta brat inž. L. Bevč. tako zastopnika bana g. načelnika Josipa Breznika, zastopnika župana inspektoria Westra, francoskega konzula g. Romeranda, za višje deželno sodišče anelac, svet. g. Strasserja, za ZKD predsednika Jerana, za Zvezo narod. akad. stareših predsednika dr. Zaločarja, za pošto direkco direktorja Vagaio, za JČ ligo g. Govečarja in številne zastopnike bratskih sokolskih društev, starostoj Kazleza za Ljub. Sokola in zastopnike Sokola Ježice, Stepanja vasi in Mod.

O celotnem nastopu ocenimo le, da so se vsi nastopniki odlično od vodstvom društvenega načelnika br. Franja Lubela in načelnice s. Kzetove Mice izredno potrudili in so bili za svoje disciplinirane in vzorno izvajane točke uraviljsko nagradni s prisrčnim priznanjem številnih posetnikov.

Zbor je razpravljajl o komunikaju, ki ga je izdal pred dnevi beograjski glavni odbor, in je izrekel vodstvu JUU zaupnico ter se je solidariziral s komunikajem.

Profesor Gustav Šilih je referiral o mladinoslovnih osnovah za reformo naše narodne šole, potem ko so razpravljali še o stanovskih zadevah, je bil pldonosni zbor zaključen. Prispejlo je več pozdravnih brzojavk, zlasti tudi od hrvaških učiteljskih društev, ki so zborovala na Humu. Zborovalci so primerno počastili spomin Viteškega kralja, ki se je svoj čas kot princ zdravil v tukajšnjem zdravilišču, kralju Petru II. pa je bila odposlana vdanostna brzojavka.

Uspel koncert UPZ

Naša zdraviliška dvorana je znana kot ena najbolj akustičnih in tu je nastopil UPZ h koncertu v proslavo svojega 10-letnega obstoja. Dvorano so ob 15. zasedli številni stanovski tovariši koncertantov pa tudi zdraviliški gostje, ki jih je tu že več sto. Program je obsegal slovenske, hrvaške in srbske skladatelje; navzočni skladatelj Emil Adamič je bil za svoje probojne skladbe hvaležno akklamiran, dirigent g. Milan Perlot pa je prejel šopek cvetja. Z Adamičevim »Portkanim plesom«, ki so ga morali na splošno zahtevo ponoviti, je bil zaključen jubeljni koncert.

Učiteljski zdraviliški dom

ki je ena izmed tukajšnjih stavb je last 174 zadrufnikov iz učiteljskih vrst. Zadrugo vodi upokojeni šolski upravitelj g. Gnuš iz Dola pri Hrašniku. Občni zbor je razpravljajl o tekočih zadevah s posebnim ozirom poslov. bilance.

Učiteljski posvet z delegati iz 34 srezov

Danes so zborovali tudi predsedniki iz vseh šolskih srezov Slovenije, ki so podali poročila iz svojih srezov. Zlasti obširno pa so poročali predsednik g. Dimnik, tajnik g. Kumelj, blagajnik g. Grum in urednik g. Mlekuž. Zborovanje je trajalo ves dan, z večernimi vlaki pa so se razšli zborovalci osveženi za nadaljnje prosvetno, šolsko in stanovsko delo, prav gotovo s prijetnimi vtisi iz Rogške Slatine.

Poskusite naša odlična vina

PROSEK,
ZLATO KAPLJICO,
VERMOUTH, PLAVAC
na Ljublj. VELESEJMU
v Paviljonu H koja št. 256
PERO KOLIČ — Dubrovnik

V vsako mesto, v vsako vas že od ust do ust gre glas: la je prava res naslada naša CLIO limonada!

Obiščite paviljon »CLIO« s začetkom velesejma, levo!

Jim lovcem pri njihovem poslu. Kogelnika so izročili mariborskemu sodišču.

Ni mu več živeti...

Krik in vik je snoči predramil stanovalce ob Novi ulici na Pobrežju. V neki hiši je bila »hišna revolucija«, ki se je končala s tem, da so bile pobite vse šipe. V razburjenju je delavec Eric Kirbiš segel po nožu in si zarezal žile na desni roki. Vsega okrvavljenega so mariborski reševalci prepegljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki rešili življenje.

V alkoholnem prenapoju

je oblecal v noči na nedeljo v Kacijanarjevi ulici mlajši moški v nezavesti. Nekaj pasantov se je zbralo okoli njega, naka so o tem obvestili stražnika, ki je takoj pozval reševalce, da so mlajšega moškega odpremili v bolnišnico. Ko je prišel k zavesti, je povedal, da se piše Leopold Likav, da je 24 let star in da ga je neka družba tako napila, da se ne zaveda, kaj je pravzaprav bilo z njim. V bolnišnici so ugotovili zastrupljenje z alkoholom.

Tovorni avto v vozu

Pri Sv. Ožboltu v Dravski dolini je večeraj popoldne trčil neki tovorni avto v nasproti prihajajoči voz. Šoferja duhaprotost je povzročila, da ni bil karambol tako hud kakor bi sicer lahko bil, ker je v zadnjem trenutku zvrtil tovorni avto, da ni s polnim pogonom trčil v voz. Na vozu so le manjše poškodbe. Pri karambolu pa je postal žrtev 55-letni Franc Pogorevecnik iz Mariburga, ki je bil na tovornem avtomobilu in ki je pri karambolu trčil z avtomobilom na tla. S poškodbami na glavi so ga nezavestnega odpemili v bolnišnico.

Krjava obračunavanja

Zabodena na obeh rokah so prepeljali v bolnišnico 19-letnega krojaškega pomočnika Franca Svenšika iz Rač. Napadel ga je na dvorišču vinjeni sosed, ki je nekajkrat zamahnil z nožem proti njemu. 21-letnega tkalca Franca Zaveca pa so neznan napadalec napadl na Tezmem v nočni uri in ga z nekaj topni, trdim predmetom tako premikastil, da je bil hudo poškodovan prepegljan v bolnišnico. V Kosaških pa je navall neki delavec na 31-letnega delavca Ignacija Kolarčiča in ga s steklenico tako nakresal po glavi, da je ves krvav moral iskati pomoči v mariborski bolnišnici.

Zbor finančnih organov

Celje, 7. junija

Letna skupščina zvaniknov finančne kontrole je bila danes vse dopoldne v Celju v Narodnem domu. Po delegatih in deloma članstvu je bila zastopana vsa dravska sekcija udruženja, ki šteje preko 600 članov. Zbor je otvoril in vodil g. Leopold Zabukovec iz Ljubljane, ki je pozdravil vse goste, prijatelje in članstvo, zlasti predsednika osrednjega odbora g. Marjana Klobučarja iz Beograda. Poročila o celoletnem poslovanju udruženja so bila že prej razposlana v posebni brošuri vsem oddelkom in upravam. Zborovalci so naglašali preobremenjenost, šibko zdravstveno stanje in izčrpanost članstva, kot posledico visokega znanja staležkega kadra. V razgovoru so prišla napredovanja, interno stanovske zadeve, službena obteka in slično. Udruženje je otvorilo lani Okvališki dom, ki se ugodno razvija, vse blagovate je imelo članstvo od krepko sloječega posmrtniškega fonda, povečala se je tudi knjižnica. Mnogo knjig je bilo ogromno podarjenih. Vodstvo nove uprave so prezvali gg. Zabukovec, Polegac, Suštar in Salmič z odborniki iz vseh predelov naše ožje domovine.

Velesejmska nedelja

Razmeroma ugodno vreme je večeraj privabilo na velesejm ogromno število posetnikov. Vsi oni, ki so zaradi slabega vremena med tednom odlašali s posetom, so večeraj pohiteli na velesejm, da si se pred zaključkom ogledajo to odlično prireditev. Mnogo je prišlo ljudi z dežele in iz vseh krajev Slovenije, mnogo pa tudi iz ostalih banovin; Ljubljancani pa so zlasti ponudne kar v procesijah od vseh strani prihajali na sejišču, tako da je bila povsod velika gneča, kakor smo je vajeni iz časov pred nastopom gospodarske krize.

Tudi v kupčijskem pogledu so bili večeraj zabeleženi novi uspehi. Nove prodaje so bile zabeležene v pohištvo, avtomobilih, vozovih, preprogah, kmetijskih strojih itd.

Velesejm bo danes definitivno zaključen. Le še danes je torej dana možnost za ogled velesejma samega kakor tudi odlične gostinske razstave in modne revije odn. varjetaja. Poslednji dan velesejma bo tudi letos v znamenju detajlne prodaje.

Še dvakrat modna revija

Izmed prireditev na velesejmu je v nedeljo poleg varietete pritegnila pač največ občinstva modna revija, ki jo Zveza gospodinj dvakrat na dan predvaja v paviljonu K. Razen pester množice praktičnih in luksuznih modelov, ki so jih priredili naši vodni saloni in ki jih prikazujejo najboljši manekini, kar smo jih v Ljubljani videli doslej, je bila vsakokrat delčana največje pozornosti in privzanja skupina narodnih noš iz najrazličnejših pokrajin slovenske zemlje.

Prirediteljice in saloni, ki sodelujejo s svojimi izdelki, so v v-akem pogledu lahko zadovoljni z uspehom. Obisk je bil vse dneve prav zadovoljiv, našo pa se je že tudi lepo število interesentov za predvajane modele, da jih je že mnogo prodanih. Ostali bodo naprodaj v paviljonu K še v terek ves dan.

Sportna nedelja

Miren obračun na skupščini JZSS

Včeraj se je vršila glavna skupščina JZSS, ki je potekla mirno — Namesto dosedanjega generalnega tajnika Josa Gorca je bil izvoljen g. Jernej Jelenič

Ljubljana, 7. junija. Za današnji občni zbor JZSS je vladalo v javnosti veliko zanimanje, ker se je splošno pričakovalo, da se bo načela debata glede Planice, ki je, kakor znano, povzročila demisijsko odločbo nekaterih odbornikov saveza. Zborovanje je v toliko presenečilo, da o tem sploh ni bilo debate in so bila vsa poročila funkcionarjev soglasno odobrena. Delegati klubov so se namreč zbrali že v soboto zvečer na predkonferenci in so se o vsem porazgovorili, tako da je skupščina sama potekala izredno mirno. Tudi glede liste novega odbora se je pričakovalo bojnoro razpoloženje, vendar je tudi v tem pogledu prišlo že na predkonferenci do sporazuma in je tudi ta točka potekla brez večjih zapletov. Na hiter potek zborovanja je zlasti ugodno vplivalo, da so delegati že pred skupščino prejeli tiskana poročila in se je lahko takoj prešlo na glasovanje oziroma debato. Sploh je bila skupščina na izredni višini in je pokazala, da imajo zimske sportniki pred očmi zgolj sportne interese. Nekoliko razpoloženja je povzročila edina izjava zastopnika Sm. K. Ljubljane, ki je po volitvah izjavil v imenu v novi odbor izvoljenih članov tega kluba, da zaradi izvolitve blaginjaka Kunstlja ne bodo sprejeli svojih funkcij in da ne bodo sodelovali v savezu. Ko sta nato dva, v novi odbor izvoljena člana Ljubljane izjavila, da sprejmeta svoji funkciji, so imela zborovalci privedli vzbujeno odobravanje. Velika važnost skupščine je bila zlasti podčrtana z dejstvom, da se je udeležil tudi posebni zastopnik Ni. Vel. kralja, ki je častni predsednik saveza.

Otvoritev

Zborovanje je vodil predsednik senator dr. Drago Marušič, ki je zlasti toplo pozdravil zastopnika kralja polkovnika Zivanoviča, zastopnika ministra vojske in mornarice podpolkovnika Stapanoviča, zastopnika bana podbana dr. Malena, zastopnika župana in mestne občine dr. Fröhlicha, zastopnika II. planinskega polka na Sušaku kapetana Grahovca, zastopnika Zveze za tujski promet ravnatelja Pintarja in za-

ZA VSAKO KOPELJ, CIMEAN KOPALNO TABLETO!

zastopnika SPD dr. Pretnerja. Na predlog predsednika so bile odposlane pozdravne brzojavke predsedniku vlade in ministru vojske in telesne vzgoje naroda. Predsednik je nato v kratkih besedah opisal delo uprave v upravnem, sportnem in gospodarskem pogledu ter poudaril ugodni veliki uspeh. Po sklepu odbora je zatem izrazil priznanje nekaterim olimpijskim tekmovalcem s podelitvijo zimsko-sportnega znaka in sicer je prejel Franc Smolej zalega, Ciril Praček in Alojz Klančnik pa srebrna znaka, Zlati znak je prejel tudi Bogu Šrnel za velike uspehe v smučnem sportu. Značke je ob odobravanju vseh navzočih lastnoročno pripel vsakemu odlikovanemu I. podpredsednik dr. Pavlin in jim obenem izročil diplome. Dr. Žižek je nato izrazil željo delegatov, da bi se prihodnje leto podelil zlati znak tudi Albinu Jakopiču v znak priznanja za velike uspehe v smučanju, kar je zbor soglasno odobril. Zbor je nato pozdravil še zastopnik župana dr. Fröhlich.

Po poročilu verifikacijskega odbora je bilo na skupščini zastopanih 68 klubov. Slediti bi imela zatem poročila posameznih funkcionarjev, ki pa so izšla v tisku že pred skupščino in so zato odpadla. Poročila so zelo obširna in jih prinašamo v kratkih izvlečkih.

Poročila

Tajniško poročilo navaja zlasti uspehe na olimpijadi, kakor tudi vojaške in sokolske smučarje, dalje planiško tekmo. Prireditelj je bilo zaradi slabe zime jako malo in je morala večina tekem odpasti. Sledi poročilo o delovanju posameznih podsavezov, saveznih trenerjev, o smučskih učiteljih, sportnih napravah in domovih. Obširno je poglavje o sporu s FIS zaradi planiške tekme, ki vsebuje ugotovitve tozadevne preiskave in na koncu prošča, da naj FIS prekliče vse sklene glede Planice, ker so bili storjeni na podlagi netočnih predpostavk. Sledi poročilo Zbora smučskih učiteljev, ki mu načeluje Ivan Tavčar. Zbor šteje 104 člane. Tudi smučski učitelji so se izrekli proti postopanju FIS. O delu ankete odbora, ki dela na presovni celokupnega delovanja saveza, je poročal Viktor Nagy. Zelo povoljno je blaginjsko poročilo Toneta Kunstlja, iz katerega je razvidno, da se je savezni dolo zmanjšal za dve tretjini, poleg tega je odbor kril še ostale izdatke, ki so znašali leos z ozirom na olimpijado nad 200.000 Din. Od tega odade na olimpijski trening 81.500, na udeležbo v inozemstvu pa 83.000 Din. Vso

ZARADI TEZKE STOLICE, pokaže uporaba naravne

FRANZ · JOSEFOVE

grenčice, uzite jutraj in zvečer po petrt čaše, dobre uspehe. Tudi občutljiveje pacijente uživajo rade

FRANZ · JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Ogl. reg. 8 br. 15485/36

oskrbo reprezentance na olimpijadi je kril Jugoslovanski olimpijski odbor. Sinusko-tehnični odbor navaja podrobnosti tekem doma, na olimpijadi in na prvenstvu FIS, dalje obravnava skakalnice in delovanje mladinskega odseka. Na predlog nadzornega odbora je bila nato odsopajoči upravi soglasno izglasovana razrešnica, blaginjaku posebej pa izrečena še pohvala. Vsa poročila so bila sprejeta z edini protigasom Sm. K. Ljubljane.

Predlogi

Sledili so nato predlogi. Med drugim je zbor na predlog g. Kunstlja ugotovil, da je tekmovalac Hubert Heim storil na olimpijadi v polni meri svojo dolžnost. Sprejet je bil predlog Dvojca-Mojstrina, da se v državno prvenstvo vrstvi tudi stafetni tek. Glede službenih glasil je ostalo vse pri starom in oslone med drugim tudi »Jutro« se nadalje službeni organ. Sedež saveza je ostal neizpremenjen.

Volitve

Pred volitvami je delegat Golubović predal sporazumno listo novega odbora, ki je bila sestavljena na predkonferenci delegatov. Delegat Sm. K. Ljubljane je soglasno z listo predlagal je pa za blaginjaka Kereniča namesto Kunstlja in izjavil, da noben član Ljubljane ne bo mogel sodelovati v upravi JZSS, če bo izvoljen Kunstelj. Med zborovalci je nastalo ogorčenje ter so zagrebški delegati protestirali, češ, da znači postopanje Ljubljane teror. Tudi predsednik je zavračal stališče Ljubljane, češ, da ni sportno. Prišlo je do glasovanja, pri katerem se je za blaginjsko meso gla-

sovalo ločeno, dočim je bila ostala lista izvoljena soglasno. V pomenskem glasovanju je nato dobil Krnstelj 48, Kerenič pa 6 glasov, dočim so se ostali vzdržali. Izvoljeni so bili:

Predsednik dr. Drago Marušič, I. podpredsednik dr. Ciril Pavlin, II. podpredsednik dr. Mirko Pandakovič, III. podpredsednik dr. Ciril Žižek, generalni tajnik Jernej Jelenič, II. tajnik mag. ph. Piccoli, blaginjaki Tone Kunstelj, odborniki: dr. Berce, dr. Souvan, dr. Orel, Mikulešič, Kvedar, Panna, Vučnik, Pelan, Predalič, Kobenter, načelnik tehničnega odbora dr. Zdenko Švigelj, nemestnik Marzelj, načelnik mladinskega odseka Kosec, nemestnik Cvar, načelnik zbora emuških učiteljev Ivan Tavčar, namestnik kapetan Markovič, vodja vojske delegacije polkovnik Lukič, namestnik polkovnik Keler, nadzorni odbor dr. Vrtačnik, Kerenič, Golubović, razsodišče dr. J. Pretner, dr. A. Gradnik, dr. V. Kraljič, namestnik dr. V. Vovk.

Delegat Ljubljane je nato izjavil v imenu izvoljenih članov tega kluba, da ne sprejme volitve, naker so zborovalci zahtevali da se navzoča obna Piccoli in Jelenič sama iziasnita. Oba sta izjavila, da se ne moreta postaviti na ozkosrčno kliske stališče in da ju vodi le sportni vidiki in da zato sprejmeta funkciji, čeudi bo morda klub zaradi tega izvajal posledice.

Pri slučajnostih so bili sprejeti še nekateri predlogi. Preden je predsednik zaključil zbor, se je še toplo zahvalil dosedanjemu dolgoletnemu generalnemu tajniku Josu Gorcu za njegovo neumorno delovanje. Zborovalce je pozdravil še predsednik SPD dr. Pretner, ki je izjavil, da bo SPD vedno podpiral stremjenja JZSS.

Olimpijski dan v Ljubljani

Ljubljanski sportniki so se včeraj stavili na razpolago olimpijskemu odboru — Sportno so se najbolj odrezali lahkoatleti, ki so zopet postavili državni rekord

Včeraj se je vršil v Ljubljani Olimpijski dan, pri katerem so sodelovali nogometaši, lahkoatleti, plavalci in kolesarji. Ne baš lepno vrone pa je preprečilo izvedbo celokupnega določenega programa. Tudi obisk na tekmovalnih ni bil baš velik ter menimo, da gmojni uspeh nikakor ne bo zadovoljil. V naslednjem poročila o posameznih tekmovalnih.

Ljubljana : Hermes 4 : 0 (0 : 0)

Ljubljana: Logar, Hassl, Žitnik II; Sinkovec, Slamič, Luce; Slapar, Slamberger, Pupo, Janežič, Zemličič.

Hermes: Lipovšek; Daneu, Trobec; Martišek, Kretič, Sočan; Mrežar, Derenda, Primar, Košmerlj, Klančnik. Nogometni del olimpijskega sporeda je tvorila ta prijateljska tekma. Bila je v resnici prijateljska, tako da je na trenutke vzbujala hrupno veselost. Ne nekaj let se trudimo, da bi dali olimpijskemu sporedu potrebno resnost in predvsem, donosnost, toda vedno zaman. In vedno zapadajo organizatorji zopet v staro nanako. Kdo bo na hodil venomer gledat Ljubljana - Hermes (prejšnja leta Ilirija-Primorje)? S tem seveda ni opravičena ležernost, ki je igralci ob takih prilikah prikazujejo v svojih nastopih. Toda a tem je treba računati!

Ljubljana

je torej v razdobju dobrega naseca je v tretji igrala s Hermesom. Tokrat ji je bil nasprotnik iz zadrege namesto prvenstvene borbe s Concordio. Postava ni bila kompletna, čeprav so se vsi tri igralci igrali v prvem moštvo. Dobra je bila obramba, tudi srednja vrsta je opravila svo naloge v redu. Napad je bil vse premehak, trio je brez izjeme mnogo preveč driblal, da se je željo, da mu je dribling namen mesto sredstva. Na desnem krilu sta se izmenoma poskušala Slapar in Slamberger, oha sta bila skoro toliko mehka in neproduktivna kot Zemličič na levem krilu. Prvi polčas je moštvo držalo nerotivno v njegovi polovici, v drugem delu igre pa je moralo dober del igre odigrati v svoji polovici. Vsekakor je bila ta tekma primernejša, ker je prinesla štiri zgoditke

Hermesani

so postavili kopo rezerv. Saj drugače ni bilo mogoče, ko so pa šele v poslednjem hipu zvedeli, da igrajo: fantje so že v soboto bili kamorkoli igrali pa so precej zagrizeno, dasi tudi oni niso vnesli v igro vse potrebne resnosti. Branilca eta se poskušala na levi strani napada, pa so ju knalno potegnili na njuno mesto, kjer sta skupno z novo akvizicijo z Lipovškom tvorila skoro nepreoheden zid. Srednja vrsta je ves čas igrala zelo šibko, mnogo bolj agilno je bil napad, ki pa ves prvi polčas ni izdelal niti ene resne; štiri stvari pred golom. Potem v nadaljevanju igre je imel tudi Logar nekaj težjega posla, v glavnem pa je že obramba zaustavljala nanašajoče akcije hermežanskega napada.

Igra je bila rečna.

vsa v pretečnem delu poteka. Na eni in drugi strani so se šli tehnične spretnosti in je bilo videti, da poznajo na obeh straneh dribling in drugo tako drobnarijo precej dobro. Kombinacije so tekle včasih gladko, včasih kar na pamet, kakor je že bilo. Prvi polčas je nehal brez zgoditka. He vnežani sploh niso imeli prilike zanj. Ljubljanci pa so trčili v Lipovšcu na nepromagljivega vratarja, ki je pobiral po vrsti vse žoge, celo Slamičevo enajsetko je zakrenil v kot.

Drugi polčas je začel s prvim zgohtikom za Ljubljano: Lipovšek je iztekel ven in oddal nespretno, da je žoga prišla Slaparju na nogo in potem našla pot v prazno. V 16. minuti je bil Janežič 2 metra pred črto, kjer so ga zrušili. Za kazen je enajsetko sigurno pretvoril. V 21. minuti se Pupo prebije, Lipovšek starta pod nogo, ali ga gre preko njega v podboji in potem 6 težavo in prazno, že je 3 : 0. Dve minuti pred koncem pretvoril Pupo prost strel s desne črte v poslednji zgoditki. Sidel je v Košar, v glavnem dobro. Prvenstvo II. razreda: Grafika : Jadran

1 : 0; Reka : Slovan 2 : 1; Korotan : Svoboda 9 : 1, s tem je prvenstvo drugega razreda zaključeno, prvi je Slovan, druga je Reka, tretja je Grafika, četrta Jadran. Prvenstvo podmladka: Ljubljana : Mladika 5 : 1; Hermes : Jadran 2 : 0; Mars : Reka 6 : 1; Slavija : Korotan 1 : 1.

Lahka atletika

Včeraj so se nadaljevale lahkoatletske tekme v okviru olimpijskega dne. Zaradi premajhnega zanimanja s strani atletov eta morali dve točki izpasti. Doseženi so bili razmeroma dobri rezultati, čeprav je nagnjal močan veter. Primorje, ki je že včeraj postavilo novo državni rekord v stafeti 4x800 m, je danes postavilo še drug rekord in sicer v olimpijski stafeti 800x400x200x200 s časom 3:39,4 ter izboljšalo stari rekord 3:41, ki ga je postavila jugoslovanska reprezentančna stafeta v Firenci. Od ostalih rezultatov naj omenimo še dobra casa Pleterška in Svetka na 110 m zapreke, dalje dober rezultat juniorja Koširja na 1500 m in dobro formo izn. Štepišnika, ki stalno meče kladivo nad 46 m. Podrobni rezultati so bili:

110 m zapreke: 1. Pleteršek (Primorje) 16,9, 2. Svetek (Ilirija) 17,1. 1500 m: seniorji: 1. Krevci 4:14,8, 2. Srakar (oba Pr.) 4:21,8; juniorji 1. Košir (Planina) 4:22,4, 2. Kotnik (Ilirija) 4:34,4, 3. Nabernik (Pr). Met kljadiva: 1. inž. Stepišnik (I) 46,37 m, 2. Jeglič (I) 37,84 m. Stafeta 800x400x200x200 m: nastopila je stafeta Primorja v postavi Goršek, Gabrček, Pleteršek, Skušek in dosegla čas 3:39,4, kar je nov jugoslovanski rekord. Goršek je pri tem dosegel na 800 m čas 1 : 59.

Plavanje

V okviru olimpijskega dne bi se morala v bazenu Ilirije vršiti tudi plavalna tekma, ki je pa bila zaradi premrzle vode preložena na četrtek ali prihodnjo nedeljo. Izvedlo se je edino plavanje na 100 m prsno, ker je Tone Cerar (Ilirija) napovedal rušitev rekorda. Čeprav je plaval brez konkurence, mu je poizkus uspel in je dosegel čas 1:18,2. Dosedajni rekord je bil Matušič (Jadran Split) s časom 1:21,4. Vsi pogoj za verifikacijo novega rekorda so bili izpolnjeni.

Kolesarstvo

Svojo olimpijsko dolžnost so izvršili tudi naši kolesarji s cestno krožno dirko na progi Zg. Šiška — Koseze — Podutik — Glince — Dravljje — Zg. Šiška. (8 km), ki so jo prevzeli petkrat, torej skupno 40 km. Tudi včeraj so se ljubitelji te sportne panoge zbrali v precejšnjem številu na startu in ob progi, najvnetejši pa so prihiti na podušički klanec, odkoder so opazovali potar kolesarjev. Kmalu po 14. uri, ko so bili vojaški velodromski bataljona razporejeni v svrhu reda vzdolž proge, je imel na pisano skupino ljubiteljev in prvotrazrednih dirkačev nagovor o pomenu olimpijskega dne znanj sportnik g. Jaka Gornice, nakar so odšli a starta juniorji. Pet minut nato so startali tudi glavni dirkači med njimi Oblak, Gartner, Štrin, Kačič in Hamburger.

Da je bil tempo dirke zelo hudo, dokazuje že prvi krog, ki so ga glavni dirkači prevzeli v 14 minutah, dočim so juniorji potrebovali 16 minut. Razdalje med glavno in juniorsko skupino pa je postala vedno večja. Med Dirkalji in ciljem se je vodilna skupina razgrala in so dirkači prišli na cilj v presledkih. Ostri ovinek pri Galsikovem domu pred ciljem je postal usoden za Oblaka in Kačiča. Padla sta in Kačič se je precej opraskal, a Oblak se je takoj dvignil ter iz glavne skupine tudi prišel kot prvi na cilj. Glavni glavne skupine so tudi prehiteli vse ostale razen izbornega Brčiča in Kostja. Rezultati so bili:

Glavna skupina: 1. Oblak Janko 1:18,30, 2. Gartner Fran 1:18,36, 3. Štrin Karol 1:18,58, 4. Hamburger Slavko 1:19. Juniorji: 1. Brčić Milan 1:23,59, 2. Kosi Milan 1:24,32, 3. Gregorič Jože 1:24,33, 4. Gabrner Fran, Slednjega je treba z ozirom na njegovo mladost za njegovo vzdržanost še posebej pohvaliti. Za eventualno zdravniško pomoč je dirkače spremljal z avtomobilom g. Palme.

Rada se peni, še bolj osvežuje, izdatna pri uporabi.

Din 6.-

NIVEA PASTA ZA ZOBE

Normalna tuba 6.— Din, velika dvojna tuba 10.— Din.

V tenisu vodi Francija 2 : 1

Pariz, 7. junija. Današnja double igra med Francijo in Jugoslavijo za Davisov pokal je prinesla zopet ogorčeno borbo, v kateri se je jugoslovenska dvojica Kukuljevič-Matić odločno branila proti francoskemu paru Borotra-Bernard. Izkušena francoska dvojica je magala šele v petem setu. Rezultati so: 8 : 6, 7 : 5, 4 : 6, 3 : 6, 6 : 2. Stanje je torej 2 : 1 za Francijo. Jutri se boša odigrali ostali single partiji.

Ostale nogometne tekme

Celje: ISSK Maribor : Olimp 3 : 1 (2 : 2). Prijateljska tekma, na kateri so bili Mariborčani ves čas v premoči. Olimp je igral poštrevnovalno, toda nekoliko preostro. V drugem polčasu je bil bolj kot v prvem. Beograd: reprezentanca Marseillea : reprezentanca beogradskega nogometnega podsaveza 2 : 1 (1 : 1). Kragujevac: BSK : Radnički 2 : 1. Državno prvenstvo. Dunaj: Austria : Grasshoppers 3 : 1 (2 : 0). Srednjeevropski pokal.

Bno: Zidenice : Lausanne 5 : 0 (2 : 0). Srednjeevropski pokal. Curih: Phoebus : Young Fellows 3 : 0 (1 : 0). Srednjeevropski pokal. Bern: Torino : FC Bern 4 : 1 (2 : 0). Srednjeevropski pokal. Opava: Admira (Dunaj) : DFC Troppou 17 : 1 (10 : 0).

Kolesarstvo v Mariboru. Včeraj so bile na progi Maribor-Kannica-Maribor kolesarske dirke SK Zelezničarja. Startali so člani Zelezničarja in Mislinja. Na cilj so prišli: Rozman (Zel.) 2:14,45, Sunko 2:21,42, Raftl 2:23,18, Cajnko (Mislinja) 2:23,19. Tekmovanje je poteklo v redu. ASK Primorje (centralni odbor), poziva celokupno centralno in sekcijsko odbornišvo, kakor tudi vse podporno in aktivno članstvo, da se korporativno udeležijo pogreba velezaslužnega b'agopokojnega klubovca podpredsednika g. prof. Evgena Jarca, ki bo danes ob 16,30 iz hiše žalosti, Zarnikova ulica 19. — Važna odobrova seja danes ob 20,30, v restavraciji Zvezdi. Poveljna sekcija SK Ilirije. Drevo ob 18,30 članski sestanek na letnem kopališču. Pridite vsi in prinesite izposojene trikoje. Do 10. t. m. mora imeti vsak član sekcije članarino v redu plačano, sicer iz-gubi pravico znižane vsotnine.

Občni zbor Pokojninskega zavoda

Gospodarska kriza hudo obremenjuje račune Pokojninskega zavoda

Ljubljana, 7. junija. V dvorani Trgovskega doma je bil danes dopoldne redni občni zbor Pokojninskega zavoda za namence v Ljubljani. Predsednik dr. Milavec je najprej pozdravil zastopnika banke uprave, bankeškega svetnika dr. Karlina in pozneje došlega zastopnika ministra za socialno politiko inspektorja g. Vizjaka. Občni zbor je z odobravanjem sprejel vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. kakor tudi vdanostne brzojavke ministru za socialno politiko Cvetkoviću ter banom dravsko, primorsko in zetske banovine.

Debata

Predsednik je še predital poročilo računskih preglednikov, nakar se je oglašil k besedi podpredsednik g. Ivan Tavčar, ki je v svojem obširnem referatu poudaril med drugim naslednje: Po poslovnih poročilih je znašalo povprečno obrestovanje imovine leta 1932 še 8,46%, naslednje leto 7,67%, predlanski 7,1% in lani 6,53%. V zadnjih starih letih je torej povprečno obrestovanje nazadovalo skoro za 2%. To stalno nazadovanje obrestovanje imovine ograža ravnovesje zaviralnotehničnih računov in seveda tudi rent. Najbolj se obrestujejo vrednostni papirji, in sicer po bilancni vrednosti z 9,4%. Težja je stvar z vlogami pri denarnih zavodih, ki jih je za 21,7 milijona Din, od tega pa 14,2 milijona Din zamrznjenh. Leta 1932 se je ta denar obrestoval še po 7,25%, lani pa le še po 3,37%. Zahteva Pokojninskega zavoda gre za tem, da se zavod izvzame iz zakona o zaščiti denarnih zavodov. Treba bo tudi misliti na delni odpis zamrznjenih vlog pri denarnih zavodih. Obrestovanje hipoteknih in meničnih posojil je še prilično ugodno in je znašalo lani 8%. Zavodove neprimernosti so se leta 1932 obrestovale po 5,4%, lani pa le še po 2,1%.

Predsednik dr. Milavec je v svojem poročilu poudaril, da je trenutno najvažnejše vprašanje razširjenje pokojninskega zavarovanja namence v vsi državo, za kar obstoja v finančnem zakonu pooblastilo ministru za socialno politiko. Izjavil je, da je kraljevska vlada osvojila stališče, ki ga je v tem pogledu zavzel Pokojninski zavod, ki edino more dati namencem v drugih delih državah smernice za uvedbo te socialne naprave. Pokojninski zavod smatra za svojo dolžnost, da pri razširjenju pokojninskega zavarovanja nudi svojo pomoč in svoje izkušnje.

V preteklem letu je imel Pokojninski zavod v obveznem oddelku 10.588 zavarovancev pri 2566 delodajalcih. Število zavarovancev se je povečalo v primeru s prejšnjim letom za 5%, število delodajalcev pa za 1%. Posledice gospodarske stiske se kažejo tudi pri Pokojninskemu zavodu v dveh smereh. Na eni strani vidimo nazadovanje povprečne višine zavarovanih prejemkov od 23.000 Din v letu 1931. na 20.700 Din v lanskem letu. Najhušji padec tega povprečja je bilo v letu 1932. Na drugi strani pa vidimo prirastek pri nastopu delanemožnosti. Starejši zavarovanci, ki bi v normalnih razmerah še delali, izgubljajo svoja službena mesta, da napravijo prostor mlajšim, cenejšim delavnim močem, kar povzroča pri teh zavarovanih predašne upokojitve. Ta pojav je bil najhušji v letu 1933, zadnji dve leti pa je nekoliko popustil, vendar hudo obremenjuje zavarovalni račun.

Bilanca za preteklo leto izkazuje na pasivni strani v vseh treh oddelkih premijsko rezervno v višini 369 milijonov Din. Skupaj z ostalimi pasivami (34 milijonov) znaša bilanca vsota 304 milijone in so pasiva za 67 milijonov višja, kakor zavodovo premoženje. Ta razlika predstavlja v zadnjih letih narasli primanjkljaj, ki je nastal zaradi valorizacije (28,7 milijona Din), zaradi odpisov na nepremičnih in terjatvah (17,6), zaradi nazadovanja borznega tečaja vrednostnih papirjev (11,1) in zaradi zvišanja premijske rezerve v zvezi s strožjim računanjem in prekomernim nastopom delanemožnosti (8,3). Ta primanjkljaj pa je predvsem računskega značaja ter je pričakovati da se bo bistveno zmanjšal, ko bodo nastopile normalne razmere.

Premoženje zavoda se je zadnja leta obrestovalo v višini preko 6%. Navzile temu da bazira zavarovalno tehnični račun na 6 odstotnem obrestovanju, se primanjkljaj navzile temu ni zmanjšal, predvsem zaradi prekomernega nastopa invalidnosti. Razveseljuje pa je, da je lanski primanjkljaj za en milijon manjši, kakor po bilanci za prejšnje leto.

Lani Pokojninski zavod ni delal nikakih novih investicij in je razpoložljiva sredstva narašala v nosotila. Tako je banovini dal 8 milijonov Din za gradnjo bežigradske oimnarije v Ljubljani, 7 milijonov Krantskim delavnici elektrtram za elektrifikacijo Dolenske in 8,6 milijona Din mariborski mestni občini za gradnjo deske mešarske šole. Zavodovi dolžniki so točno plačevali obresti. Zastotniki na nemitskih rezervah so se prav tako zmanjšali od 3,8 na 2,5 milijona Din. Na prispevkih je zavod predlani 28,2 milijona Din za 0,2 milijona več kakor v prejšnjem letu, in so zastotniki znašali le 0,9% vrednega. To je le rent se je dvignilo od 10,8 na 12,50 milijona Din.

Zavodovo premoženje se je lani obrestovalo po 6,5%. Največji odstotni donos je izkazal pri vrednostnih papirjih in posojilih, najmanjši pa pri naložbah, kjer znaša le 3,4%, in pri nepremičninah, kjer znaša le nekaj nad 2%. Zavod je lani dajal menična in hipotekarna posojila po 9%, stavbna pa po 8%. Upravni stroški so ostali na višini prejšnjega leta in so znašali 3,2 milijona Din, to je skoro 10% letnega predpisa.

Občni zbor je odobril nato računске zaključke. Pri nadomestnih volitvah je bil za namestnika člana upravnega odbora izvoljen g. Josip Novak iz Maribora. Po kratki debati je bilo v zvezi s spreminjalnim predlogom delegata g. Vrančiča sklenjeno, da se za tekoče leto notira za podpiranje brezposelnih zavarovancev znesek 160.000 Din, za podpore vdovam in sirotam pa 100.000 Din.

Občni zbor je po kratki debati pooblastil upravni odbor zavoda, da do prihodnjega občnega zbora lahko v smislu § 37, t. 7. statuta in § 59, t. 6. zakona o pokojninskem zavarovanju sklepa o kupovanju in prodaji nemovitnosti, pri čemer mora upoštevati naslednje smernice: 1.) Upravni odbor sme sklepati s svojimi dolžniki aranž mane glede prevzemanja nepremičnin v svojo last. 2.) Nepremičnine, nakupljene na dražbah, ki so rentabilne, lahko obdrži. 3.) Kupovati sme zemljišča, stavbišča ter hiše tudi iz proste roke. Stavbišča morajo biti primerna za gradnjo stanovanjskih hiš ter morajo nuditi možnost rentabilne zadave. 4.) Upravni odbor sme graditi nepremičnino odnosno stanovanjske hiše s predvideno donosnostjo najmanj 2 tretjini povprečne donosnosti zavodove imovine. 5.) Graditi sme stanovanjske hišice za zavarovance proti mesečnemu odplačilu obresti in amortizacije. 6.) Odprodajati sme zemljišča in zgradbe, če se nudi prilika rentabilne oddaje. 7.) Pri izvajanju teh pooblastil naj se upoštevajo po možnosti vsi kraji zavodovega področja po kijuču podbranih premit, in sicer v krajih, kjer je podana rentabilnost.

Pri slučajnostih je nameštenski delegat Pelikan interpelliral predsednika zaradi tajnosti korespondence v konkretnem primeru v zvezi nekoga zavarovanca. V imenu nameštenskih delegatov iz Dalmacije je delegat Tocić nadal izjavil, ki pravi da želijo dalmatinski nameštenci v primeru razširjenia pokojninskega zavarovanja na vse države ostati pod okriljem Pokojninskega zavoda v Ljubljani, morajo pa imeti ustrezaioče zastopstvo v upravi in v vseh odborih. Vrhu tega mora biti določeno število uradnikov zavoda iz vsaj zavarovancev iz Dalmacije in, se mora premoženje nalagati po ključu, ki izhaja iz višine prispevkov v Dalmaciji.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Žene zahtevajo enakopravnost z moškimi

Propagandni sestanek pod okriljem Jugoslovske ženske zveze

Ljubljana, 6. junija. Na zelo lep način, vseskozi stvarjen, je v soboto zvečer v magistratni dvorani sekcija Jugoslovske ženske zveze za dravsko banovino priredila propagandno akcijo za uveljavljanje enakopravnosti žene z možem. Članski sestanek je vsem ženam in obenem vsej javnosti nudil možnost, da se seznanijo s pravnimi položaji žene, ki ji ga nudi naš veljavni občinski zakonik (ODZ) in kakršnega ji obeta novo načrt našega ODZ. Predsednik namena tega sestanka pa je bil zlasti, da žene iznesejo pred javnost in predvsem na merodajne čimtelje svoje zahteve, ki jih sklepajo ob priliki priprav za uvedbo našega novega ODZ.

Na sestanku, ki ga je vodila predsednica banovinske sekcije JZS ga. Minka Govekarjeva, so omenjenemu namenu slžili stvarni referati gđc. Angele Vedovete o življenju, ki zahteva nove zakone, g. Vike Kraigherjeve o zahtevah žene gospodinje glede na določila ODZ in referat g. dr. Vite Kraigherja, ki je podal izčrpno primerjavo pravnega položaja žene v rodinskem pravu po našem veljavni ODZ, po pravnem položaju, ki se ženam obeta z osnutkom ODZ iz l. 1934. in se primerjavo rodinskega prava podnih evropskih držav.

Obči državljanski zakonik je potreben korektur

Na pravnih razmerah, ki vladajo v današnjem življenju, je gđc. Vedoveta dokazovala, kako sedaj veljavna pravila občega državljanskega zakonika, ki so v veljavi že nad 120 let in ki so bila sestavljena že v drugi polovici 17. stoletja, ne morejo več ustrezati sodobnim potrebam, ki so se v tako dolgi dobi bistveno spremenile in ki ne odgovarjajo več načelom, po katerih dandanes živimo, ko so se življenjski pogoji zlasti za ženo v temeljih spremenili. Razmeram in ljudskemu pravnemu čutu tedaj dobe, ko se je pričel l. 1811. uveljavljati še danes veljavni ODZ, je še nekoč ustrezalo načelo v rodinskem pravu, »da je mož glava družine«. Ženin delokrog v tedaj dobi in njene pravice, odnošne dolžnosti so bile natančno odmerjene: domače delo — oskrba družine z neposrednim delom in neposrednimi sredstvi. Mož pa je ženo in družino štetil in zastopal na zunan, oskrboval potrebna sredstva za preživnino in bil tudi na znotraj v vsakem pogledu nesporni poglavar. Ko pa je ginevala izključnost agrarnega in maloobrtnega gospodarstva in je moč industrije uplivala na spremembo v gospodarskem življenju, je ta sprememba tako silno odjeknila v vseh področjih javnega kakor zasebnega življenja, da je neizbrisno posegla tudi v rodinski življenje, ki je ženo vrglo iz starega tira — od njenega dotedanjega delovnega torišča v družini in moževi delavnici v naročje pridobitnega dela izven doma. Vloga moža kot edinega in absolutnega rednika družine je bila omajana, njemu ob stran ali celo sploh na njegovo mesto je stopila pridobitna žena. Vzponedno s tem gospodarskim preobratom se je pojavila tudi sprememba ženine vloge pred javnostjo, ki kljub nasprotnim zakonskim določbam zastopa svoje interese sama v svojem imenu, neredko tudi interese svojih otrok in celo moža. Tako je zlasti med svetovno vojno žena stopila na mesto rodinskega očeta in urejala sama tudi zunanje odnose med oblastjo in rodino. Nihče ni ugovarjal. Tako je načelo, da je »mož glava družine«, izgubilo svojo življenjsko upravičenost. Kako daleč pa korakajo razmere pred veljavni zakonik, dokazuje najboljši nazorno razvoj zakonitega varstva otrok. V primerih, ko zakonski oče ne izpolnjuje svojih dolžnosti do otrok in ko so zaščite potrebni otroci dandanes vedno naraščajočih ločenih, odnosno razdruženih zakonov, že stari zakon odreda očetu »držinsko poglavarstvo«. Otroci ločenih družin ne pridejo več nujno pod očetovo oblast kakor bi to odgovarjalo načelu, ki je splošno v zakoniku. Podobno se urejajo razmere nezakonskih otrok. V vseh primerih je danes odločilna edinole korist otrok, tako zakonskih kakor nezakonskih in tako vidimo, da sta v resničen življenju odpravljali dve glavni načeli, ki sta urejali pravno zgradbo tradicionalne rodine: določba, da je mož glava družine in razlika v ravnanju z zakonsko in nezakonsko dečo.

Iz tega sledi unjuna zahteva žen, da iz novega ODZ izpade načelo, da je »mož glava družine«, kakor se predvideva v načrtu iz l. 1934. Izenačijo pa naj se popolnoma pravice obeh zakoncev v rodinskem pravu in temu primerno naj se spremenijo tudi druge zakonske določbe o pravicah in dolžnostih staršev do otrok, nadalje pa tudi določbe glede imovinskega razmerja.

Od zakonodajalca, ki bo končno veljavno urejal naš ODZ, ne zahtevamo žene nič drugega, kakor da je zakonodaja pravična in enaki meri za vse državljane in da upošteva življenje takšno, kakršno je.

Prispevek žene gospodinje je enakovreden denarnemu prispevku moža

Predsednica »Zveze gospodinj« ga. Vika Kraigherjeva je pojasnila težnjo žen — gospodinj, da se gospodinje uveljavi in prizna kot polnovredno tvorno delo, ki ga žena prispeva k vzdrževanju rodine. Vrednost in cena gospodinjskega dela mora biti primerna važnosti tega dela ter duševnemu in telesnemu naporu, ki ga zahteva. S tem delom žena prispeva k vzdrževanju rodine enakovredno možu, zato je zgrešeno današnje pojmovanje, da mož vzdržuje ženo in otroke, kajti v resnici se tudi v tradicionalni rodini vzdržuje žena sama z gospodinjiskim delom, vso rodino pa vzdržujeta vsak s svojim delom oba zakonca.

Zato smatrajo žene — gospodinje, da je današnje pravo prav tako krivično ženi in materi — gospodinji, ki troši svojo delovno silo v gospodinjstvu in ki ne dobi za to delo nobenega denarnega ekvivalenta. Po novem pravu, ki ga žena pričakuje, mora veljati delo žene — gospodinje kot polnovredno delo moža.

den prispevek k skupnemu preživljanju obeh zakoncev in otrok. Črtati je treba mnenje, da je mož vzdrževatelj družine, še zlasti ob dejstvu, da je prepogosto mož le zapravljivec rodinskega imetja, in da žena, ki je kljub moževi zapravljivosti prihranila kako malenkost, pravno ni upravičena zahtevati tega kot svojo lastnino.

Načelo, da je gospodinjstvo delo enakovredno prispevek k vsakemu drugemu prispevku za vzdrževanje rodine, je treba izvesti tako, da se smatrajo vsi dohodki in vsa imovina, ki sta jo pridobila eden ali drugi zakonec v času rodinske skupnosti kot skupna imovina obeh. V primeru razdružitve rodinske skupnosti, ki jo treba imovino razdeliti, mora zato dobiti vsak zakonec svoj odgovarjajoči delež, ki mu pripada sorazmerno njegovemu prispevku k skupnemu življenju in skupni imovini.

Pregled položaja žene v rodinskem pravu

ki ga je podal dr. Vito Kraigher, je vedel do zaključka, da je pogoj polne enakopravnosti žene predvsem uvedba obveznega civilnega zakona in enotnega državnega sodstva v zakonskih sporih, ki je pri nas utemeljena spričo raznoterosti priznanih veroizpovedi. Ta način bi edini mogel preprečiti zlorabe in zmešnjave, ki so posledica omenjene izredne raznolikosti veroizpovedanj. Žene zahtevajo uvedbo obveznega civilnega zakona, in izključitev vsakega cerkvenega vmešavanja v zakonske spore, ker so prepričane, da slonijo cerkvena načela in predpisi o zakonu na tisočletja starih predsodkih o manjvrednosti žene; nimajo nobene znanstvene podlage in pomenijo za ženo velike krivice in težke posledice. Naš veljavni ODZ, ki je prav tako zgrajen na teh predsodkih, ima za našo ženo in njeno razmerje do moža to posledico, da je predvsem »mož glava družine« s čimer se ženi odreda pravice do samoodločanja, nadalje pa tudi važne imovinsko — pravne posledice na ženino škodo.

Prednačrt za novi ODZ iz l. 1934. ne obeta kakega znanega izboljšanja, v nekem pogledu celo povečanje ženskih bremen. Imovinsko — pravno je važna določba, ki pravi, da se bo v dvomu o tem, kdo izmed zakoncev je med trajanjem zakona pridobil imovino, smatralo, da sta jo pridobila vsak polovico, dočim velja po sedanjem pravu domneva, da jo je pridobil mož. Naposled ujava prednačrt tudi za ženo dolžnost vzdrževati moža, ki ni delavski. Tega sedanjí ODZ, ženi ni nalaagal, tako so ukrepala le sodišča.

Te spremembe pa so tako malenkostne, da se žene z njimi ne morejo zadovoljiti, kajti v ničemer ne spreminjajo ženinemu razmerju do moža in vztraja pri načelu moževega poglavarstva, tako sprememba bi pomenila velik napredek položaja žene le za pokrajine kakor so: Srbija, Črna gora, Bosna in Hercegovina, kjer je sprovedena misel, da je mož nekaj višjega od žene in je poročena žena po srbskanskem civilnem zakoniku izenačena z mladoletniki, razsipežni in propalci. Nikakor pa bi se ne spremenil položaj slovenske in hrvatske žene, ki s svojim vstopom v delovne množice naroda s polno pravico zahtevajo enakopravnost z možem, kakor so mu enakopravne po svojem delu za družino in v družini.

Po kratkem orisu in grupaciji veljavni občin državljskih zakonikov v raznih evropskih državah, med katerimi ne pomenimo prednjačijo kot vzgledne zakonodaje one iz skupine skandinavskih držav, je predavatelj še opozoril na dva argumenta, s katerimi hočejo nekateri zagovarjati prednačrt našega ODZ. Prvi je ta, da veljavna jreditev ženinemu položaju odgovarja pravni zavesti ljudstva, ta argument je predavatelj označil kot pravno frazo, ker odpor stotisočev delovnih žen intelektualk, delavk in nameščenk, jasno dokazuje, da je večina državljanov za sodobnejšo ureditev ženinemu pravnemu položaju po ODZ. Nadaljnji argument, da more le gospodujoči položaj moža v družini zagotoviti obstoj družine kot temeljne enice družbe, pobija dejstvo, da 120-letna veljavna starega ODZ z gospodujočim položajem moža v družini ni prav nič zajela razkroja družine, na katerega kažejo tudi pri nas v tisočih rastoče ločitve in razproke zakonov.

Vsi referanti so bili za svoja izvajanja deložni toplega priznanja prisostvojučih ženi, ki so po zaključku soglasno z velikim odobravanjem izglasovale obsežno resolucijo o zahtevah žen po ureditvi njihovih pravnih odnosov v okviru občega državljanskega zakonika.

tisti, ki najbolj občutijo pomanjkanje zdravljenja. Delavstvo pušča v tovarnah svoje zdravje, ki je danes njegovo edino premoženje, in napovedi mora še ob takih razmerah prenašati v bolnišnici novo trpljenje, naneslo, da bi mu vrnilo zdravje.

Na koncu je bila prečтана resolucija, naslovljena na kr. vlado v Beogradu in na kr. tansko upravo v Ljubljani:

»Kmetje, delavci in meščani, zbrani na zborovanju v Kranju, se pridružujemo upravičeni zahtevi slovenskega ljudstva, da nam država zgradi v Ljubljani novo centralno klinično bolnišnico za vso Slovenijo. Pozivamo kr. vlado (oz. bansko upravo), da prične z delom čim prej, ker so tu prizadeti življenjski interesi slovenskega naroda.«

Lepo gasilsko slavlje v Celju

65letnica celjske gasilske čete je uspela v polnem obsegu

Celje, 7. junija.

Prostovoljna gasilska četa v Celju je pridelila v proslavo svoje 65-letnice danes gasilski dan, združen z zletom celjske gasilske župe

Sinoči se je pričela ob 20.30 baklada z železničarsko godbo. Sprevod je krenil od mestnega poglavarstva po Dečkovem trgu. Gosposki ulici, Slomškovem trgu in kapucinskem mostu na Breg pred hišo župana g. Mihelčiča, kjer je bila podoknica kumice novega reševalnega avtomobila, nato pa se je sprevod vrnil v mesto in pridelil v Prešernovi ulici podoknico kumice g. Jelenčevi. Odtod je krenil sprevod v Vegovo ulico in pridelil tam podoknico kumice g. Dobovčnikovi. Ob zaključku se je podal sprevod ob levem bregu Savinje čez brv v mestni park, na kateri se je bil že prej pričel velik ognjem. Železničarska godba je ob ognjemetu zaigrala tri koračnice. Če bi bil prispel sprevod z godbo, baklami in lampioni že ob pričetku ognjemeta, bi bil efekt še večji. Ognjemet, ki ga je izvedla celjska tvrčka »Pyrota«, je trajal dve uri in je bil izredno lep in učinkovit. Takega ognjemeta Celje že mnogo let ni videlo. Ognjemetu je prisostvovala nepregledna množica občinstva.

Davi ob 5.30 je bila budnica po mestu, ob 8.30 pa gasilska maša v Marijini cerkvi. Po maši so se zbrali pred mestnim poglavarstvom zastopniki civilnih in vojaških oblastev in uradov, kumice g. Mihelčičeva, Jelenčeva in Dobovčnikova, gasilski funkcionarji ter gasilci iz Zagreba, Varaždina, Maribora, Ptujia in aktivno članstvo skoraj vseh čet s področja celjske gasilske župe. Po blagoslovitvi novega, modernega reševalnega avtomobila znanke »Fiat«, ki jo je opravil g. profesor Kovačič, je imel predsednik celjske gasilske čete g. Dobovčnik pozdravni govor, nato pa je čestital celjski gasilski četi g. Ramšak iz Maribora v imenu mariborske gasilske župe in mariborske gasilske čete, g. Pristovšek st. iz Ljubljane v imenu Gasilske zvezne dravske banovine. Predsednik celjske gasilske čete g. Dobovčnik je izročil članu g. Kleznu, ki je opravil že nad 1000 voženj z reševalnim avtomobilom, kot odklikovanje zlat prstan, članu g. Seitlu, ki je opravil že nad 500 voženj, pa srebrni prstan. Nato je bila pred mestnim

Naše gledališče

Drama

Ponedeljek 8.: Tiran. Red C.
Torek 9.: Zaprti. (Mladi gospod šef, gostovanje v Celju).
Sreda 10.: Mladi gospod šef. Red Sreda.

Opera

Ponedeljek 8.: Zaprti.
Torek 9.: Lucia di Lammermoor. Red B.
Sreda 10.: Vesela vdova. Red Cetrlić.

Objave

Nov grob. Umrli je v ljubljanski bolnišnici g. Leopold Gorjanc, knjigovez v pokoj, oče stereotiperja Narodne tiskarne. Blagi pokojnik, ki je bil na glasu izvrstnega knjigoveza, bo nastopil svoj zadnji pot jutri ob 14. Lep mu bodi spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Kje bodo stanovali naši olimpijci? Ali vas zanima berlinski stadion? Hočete videti zanimivosti Berlina? Potem pridite jutri v torek, zvečer ob 20. v dvorano Delavske zbornice, kjer se bo predvajala izvrstno uspeša filmska reportaža, ki jo je v Berlinu napravil ljubljancan g. dr. Marjan Foerster. Velopnice so po 3 Din, a ves čisti dobiček je namenjen v podporo slepim.

III. jubilejna produkcija drž. konservatorija ljubljanskega bo drevi ob četrtn na 7. zv. v filharmonični dvorani. Spored izvajajo člani proforskega zbora, taviš odlični gojenci ter godalni orkester drž. konservatorija in Orkestralnega društva Glasbene Matice. Nastopijo gospa Pavla Lovsetova in gg. Jože Gostič, Marjan Lipovšek, Pavel Šivic, Karol Ruper, ljubljanski kvartet — gg. Leon Pfeifer, Franjo Stanič, Vinko Šušteršič in Gustav Müller. Dirigent g. L. M. Škerjanc. Spored se dobi v Matični knjigarni. Volja 5 Din, in služi obenem kot vstopnica v dvorano. Vse prijatelje drž. konservatorija vabimo, da v velikem številu posejijo koncertno produkcijo d'evi ob četrtn na 7. zvečer.

Koncert sodobne češke glasbe bo novej ob pol 21. uri v Hutadovi pevski dvorani. Izvajajo se dela Vit. Novaka, Jiraka, Reinerja, Moisesa, Habes in Schulhofa. Izvajalca sta: tenorist Jože Gostič in pianist Marjan Lipovšek. Koncert se vsi v okviru intimnih koncertov Glasbene Matice. Sedeži po 10, stojišča po 5 Din so v predprodaji v Matični knjigarni.

Jutri zvečer ob četrtn na 7. bo v filharmonični dvorani zadnja produkcija Šole Glasbene Matice, na kateri nastopi cela vrsta gojencev in pa violinski ansambel. Podrobni spored javimo jutri. V Matični knjigarni se dobi tiskani spored za 3 Din, ki velja obenem kot vstopnica.

Hubadova župa JPS. Drevi ob 18. važna odborova seja v Glasbeni Matici. Predsednik.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Teden dni filma

Ali naj bo v filmu kakor v življenju?

Neki ameriški novinar je objavil pod glavljem: »To vidimo le v filmu« naslednje: »Ako v filmu dežuje, lije vedno kakor iz škafa... Ako se delavka sleče, pokaže vedno lukuzno perilo. Ako junakinja zjutraj vstane iz postelje, je njena frizura vedno tip top in lepota njenega obraza nikoli ne trpi zaradi spanja! Junak-pevec zna takoj skomponirati pesem, čim se vsede h klavirju, a junakinja jo zna takoj na pamet, čim jo enkrat sliši!

Ako stopi kdo v temno sobo s svečo v roki, se prostor takoj razsvetli, kakor pri kakšni premieri v Hollywoodu. Junakinja, ki mora živeti mesece dolgo v divjih, civiliziranih krajih, ima vedno politirane nohte in brezhibno toaleto. Junakinja ni nikdar večja od svojega partnerja.

Telefon deluje v filmu vedno brezhibno! Nikoli ni zaseden, nikdar pokvarjen. Osebe v filmu vedo vse telefonske številke in naslove na pamet. Ako vključijo radio, dobé vedno takoj zaželen spored. Ako potrebujejo avtotaksi, je takoj tu. Avtomobil zamorejo voziti cele stotine kilometrov daleč, ne da bi »čutili potrobo« vzeli bencin! Zapustiti najet avtomobil, ne da bi plačal, ali zapustiti restavran brez plačila zapitka je sijajno mogoče sermo v filmu...

Tako točno ameriški filmski kritik. Ton izvajanjem bi pa mogel producent ali režiser resno ugovarjati. Zastavljamo si najprej splošno vprašanje: Da kopira življenje do pike natančno? V normalnih resnih filmih, zajetih iz sodobnega življenja go'ovo! V teh primerih mora režiser skušati ustvariti okolje, ki bo čim vernejši posnetek resničnosti. Tak film ne prenese niti na manjši doze teatralnosti. Vendar je pretežna večina filmov, ki teko dandanes po kinematografih, operetnega značaja. So to veselotigri, burke na muzikalni podlagi. Rokopis teh filmov so zgrajeni po večini na smaginarnih dogodkih in vseh mogočih zapletkih. Tak film torej, ki že v svojem bistvu »greši« še mnogo hujeje proti resničnosti, prenese brez nadaljnega lake »prestopke«, kakor jih omenja ameriški novinar. Nasprotno, celo koristijo tempu filma, Nobe-nemu režiserju ne bo padlo na um, da bi zavlačeval dejanje veselotigre z malenkostmi, kakor je natakaje bencina, plačevanje in slinje. Telefon je lahko pokvarjen ali zaseden, če je zgrajen na ton bistveni zapletek, absolutni nonsens pa je pustiti brskati igralca po telefonski knjigi, da bi javil centrali zasedeno ali pokvarjeno zvezo, če to dejanje nima nobene organske zveze s celo igro, marveč naj bi služilo le kot nekak prispevek k večji »resničnosti« filma. Na ta način bi se hoteli biti brez-filma v nedozved Ako bi hoteli biti brez-pogojno zvesti absolutnemu realizmu, kakor ga zahteva ameriški kritik, potem bi se moral vendar tudi od časa do časa kdo vsekniti v filmu in tudi kdaj pa kdaj izgovoriti za vrstici z dverna ničlami!

Zanimalo bi nas zvedeli, kakšno stališče zavzema v tem pogledu naše občinstvo. Mogoče se oglašijo tudi kak »spoklicni« od teatra?

Spet pridejo trije odlični filmi

Za konec sezije si je pridobil Elitni kino Matica še tri prvovrstne filme, ki jih bomo v kratkem videli.

»Crna krila« so film iz letalskega življenja. V njem nastopa šest najbolj znanih ameriških igralcev, resničnih umetnikov, ki slove po vsem svetu. Zlasti moramo omeniti Johna Barrymora in njegovega brata Lionnela, prežretti pa ne smemo tudi Clarka Gablea, ki ima zlasti v ženskem svetu zaradi svojega moškega nastopa obilo simpatij. Glavno žensko vlogo igra Mirna Loy, ki ima v Ameriki, pa tudi pri nas precej dobro ime. Vsebinska filma je zelo napeta. Zanimivo je omeniti, da je za spremljavo tega filma uporabljena skoraj vsa Beethovenova Sedma simfonija. Film je v nemškem jeziku.

»Arena krv in ljubezni« bo film, kjer se nam bosta pokazala dva naša stara ljubljenca: Wajlace Beery in mali Jackie Cooper, ki smo ju oba s takšnim užitek gledali v filmu »Otok zakladov«. Beery igra vlogo krotilca zveri, ki po nesrečnem naključju izgubi roko, Cooper pa njegovega otroka.

Tretji film bo »Škandal dneva«, pustolovska zgodba iz življenja ameriških novinarjev. Film si bo že zaradi tega vredno ogledati, ker bomo v njem najlepše spoznali, kako izmajdljivi in vestni morajo biti ameriški novinarji, če hočejo vzdržati tempo modernega ameriškega življenja. Vsebinska je naq vse napeta in zanimiva. Film se odklipe po prvovrstni zasedbi. Glavno moško vlogo ima spet Clark Gable, njegova partnerica pa je Constance Bennett, ki jo pristejajo med najboljše plačane ameriške filmske igralke.

V celoti nam torej obeta Matica zelo pester in res izbran program, ki si ga bo vredno ogledati.

Bodoče matere

morajo skrbeti da se izognejo vsaki lenosti prebavi, posebno zapelki, z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE grenčice.

FRANZ-JOSEFOVA vovca se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Ogl. reg. S. br. 15483/35

Manifestacija v Kranju za modernost centralno bolnico

Kranj, 7. junija. Na Glavnem trgu pred mestno hišo v Kranju je bilo zborovanje akcije za razširitev ljubljanske bolnišnice. Velika množica meščanov, kmetov in delavcev je soglasno manifestirala za rešitev tega aktualnega vprašanja. Prvi je izpregovoril dr. Meršol, ki je zbranim poslušalcem prikazal porazne razmere v naši osrednji bolnišnici. Statistično je neizpodbitno dokazal potrebo nove, higienično urejene slovenske centralne bolnišnice.

Naslednji govor je imel zdravnik dr. Bežek iz Kranja: »Težkega srca pošiljam svoje bolnike, je dejal dr. Bežek, v ljubljansko bolnišnico, ker vem, da so samo veliki stroški prevoza, polovičarsko zdravljenje, zaradi nevdzdržnih razmer in nazadnje pride bo'nik nazaj neozdravljen in često še a kako nalezljivo boleznijo...«

Sledil je govor akademika Ravnikarja, ki je poudarjal, da je dolžnost predvsem države in samo države, da zgradi novo bolnišnico in tako odstrani kulturni škandal. Kadar gre za zdravje ljudstva, se ne sme gledati na denar. Zahteva po ljubljanski bolnišnici je zahteva vseh Slovencev.

Nadalje sta govorila v imenu delavstva zastopnik »Splošne delavske strokovne zveze« g. Tomine in zastopnik Jugoslovske strokovne zveze g. Pestotnik. Oba sta naglašala delavske zahteve po zgraditvi nove osrednje bolnišnice, ker so ravno delavci

Ako se sami brijete, potem uporabljajte PERI KREMA BRITJE IN BRITVICO PERI PERI

Kupujte domače blago!

Skladišče za Jugosl.: Jugofarmacija d. d. Zagreb, odd.: Kosmetika.

Zapustil nas je za vedno naš oče, stari oče, stric, brat in svak, gospod

Leopold Gorjanc knjigovez v pokoj.

Spremimo ga na njegovi zadnji poti k večnemu počitku iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu v torek, dne 9. junija t. l. ob 2. uri popoldne

LJUBLJANA, dne 7. junija 1936.

ZALUJOCI OSTALI.